นิทรรศการพระประวัติเทิดพระเกียรติ

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ในวโรกาสทรงเจริญพระชนมายุ ๘๐ พรรษา

ณ ห้องประชุมสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย

วัดบวรนิเวศวิหาร

๑-๗ ตุลาคม ๒๕๓๖

โดย สำนักเลขานุการสมเด็จพระสังฆราช

In Honour of the 80th Birthday Anniversary of

H.H. Somdet Phra Nyāṇsaṃvara, the Supreme Patriarch

At Mahāmakuṭa Rājavidyālaya

Wat Bovoranives Vihāra

Oct 1 - 7, 1993

An Exhibition of His Biography

by

Office of the Supreme Patriarch's Secretary

นิทรรศการประติมากรรมเทิดพระเกียรติ

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ในวโรกาสทรงเจริญพระชนมายุ ๘๐ พรรษา

ณ วัดบวรนิเวศวิหาร

๑-๗ ตุลาคม ๒๕๓๖

เรื่อง "ปฏิจจสมุปบาท"

โดย เวนีเซีย วอล์กี

In Honour of the 80th Birthday Anniversary

of H.H. Somdet Phra Nyāṇasammṿvara, the Supreme Patriarch

At Wat Bovoranives Vihara

Oct 1 - 7, 1993

An Exhibition of Sculpture

The Twelve Links
(Paṭiccasamuppāda)

by

Venetia Walkey

ชีวประวัติ
เวนีเซีย วอล์กี

เป็นนักศิลปินชาวอังกฤษเกิดเมื่อ ค.ศ .1932 ในเมืองแฮมไชร์ (Hampshire) ศึกษาที่วิทยาลัยศิลปศาสตร์ Guidfold and Medway เป็นนักวิชาการในด้านวาดภาพ และสถาปัตยกรรมในเมืองไทยครั้งแรก พ.ศ. 2527 ศึกษาทางพุทธศาสนาและโยคะ ซึ่งมีอิทธิพลต่องานของเราเป็นอย่างมาก ได้รับการกระตุ้นให้แสดงออกซึ่งแง่มุมต่าง ๆ ของปรัชญาทางพุทธศาสนาในทองสัมฤทธิ์สมัยใหม่เล็ก ๆ ของพวกพระและพวกชี นี่ถือได้ว่าเป็นงานศิลปะทางศาสนาที่เป็นทางการ

ปรัชญาและงานสังคมให้แรงกระตุ้นเป็นอย่างมาก เธอบอกผมสื่อความหมายแนวคิดด้านมนุษธรรม ผ่านงานด้านจิตรกรรมของเธอ งานล่าสุดของเธอคือ ปฏิจจสมุปบาท ที่เธอได้เสนอสถาปัตยกรรมที่ขบขันทันสมัยอย่างสุภาพซึ่งเธอได้พยายามถ่ายทอดคำสอนของพระพุทธเจ้าเรื่อง ปฏิจจสมุปบาท อริยสัจ 4 อย่างละเอียด คือ ทุกข์ เหตุแห่งทุกข์ ความดับทุกข์ และทางให้ถึงความดับทุกข์ (นิโรธสัจจะเทียบได้กับหัวใจหรือแก่นของพระพุทธศาสนาอย่างเหมาะสม)

ในการตอบสนองต่อสถานการณ์ของโลกที่เลวลงทุกวันนี้ งานของเธอกลายเป็นสิ่งที่ชวนขันและเสียดสี การตีความของปฏิจจสมปบาท ของเธอไม่มีการยกเว้นแบบอย่างขนาด 1 ใน 4 เหล่านี้จะเห็นได้ว่าในรูปทองสัมฤทธิ์ ไม้ หินอ่อน และวัสดุอื่น ๆ ในชุมชนที่เหมาะสม

ในความสมดุลย์ของบุรุษและสตรี เธอได้สำรวจหลักการครอบงำของบุรุษหรือสตรีเพลารถสามล้อซึ่งกระตุ้นกรรมของมนุษย์และเครื่องจักร และแสดงให้เห็นทุกข์และความไม่เที่ยงของทั้งสิ่งที่มีชีวิต และไม่มีชีวิต เป็นพาหนะสำหรับมโนภาพแห่งความสมดุลย์ของบุรุษและสตรี เมื่อถอยหลังและก้าวหน้าให้ทันเวลาของรถแบบเดิมถ้าเป็นรถแบบโบราณ

ท่าทีที่ดีของเธอต่อปัญหาเหล่านี้ ปลุกเร้าการตอบสนองที่ดีในยุโรปตะวันออก และสามเรื่องต่อเนื่องกันที่ทำด้วยทองสัมฤทธิ์นี้ ชนะรางวัลที่ 1 ที่ International Bienale ใน

ประเทศบัลแกเรีย ในปี ค.ศ.1989 เมื่อความเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิสตรีเกิดขึ้นครั้งแรก กลุ่มนี้เป็นสิ่งเสริมงานหลักของที่รวมเข้าไว้ เพราะเรื่องนี้เป็นสาเหตุต่อเนื่องของความทุกข์หลักในโลกปัจจุบัน พระพุทธเจ้าตรัสว่า พวกเราทุกคนเสมอกันในความปรารถนาที่จะพ้นจากความทุกข์

ศิลปินคนนี้เป็นสมาชิกผู้ก่อตั้งสมาคม 'ความขบขันของประชาชนนานาชาติ' ซึ่งแสดงหนทางช่วยเหลือสันติสุขโลก โดยการรวมประชาชนทั่วโลกเข้าด้วยกันผ่านภาษาสเกลของความขบขัน ซึ่งอยู่เหนือกำแพงกั้นทั้งหมด เธอกำลังสำรวจวิธีใหม่และปฏิบัติได้เพื่อกระตุ้นคุณค่าซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับความผาสุขที่แท้จริงของสังคม โดยผ่านทางพระพุทธศาสนาและศิลปะต่าง ๆ ในเวลาว่างเธอเขียนบทประพันธ์ บทความ สำหรับวารสารและหนังสือพิมพ์และฟังดนตรีดั้งเดิม เธอใช้เวลาส่วนใหญ่ของแต่ละปีในประเทศไทยที่เธอรัก และรู้สึกเหมือนบ้านแห่งที่สองของเธอ ที่ที่เธอกำลังเรียนรู้หลายอย่าง อย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับความหมายของชีวิต และพบแรงจูงใจอันใหญ่หลวงสำหรับงานของเธอ เธอร่วมการถ่ายทำที่ลำพูนกับนักสถาปัตย์ไทยผู้มีชื่อเสียง คือ อินสอน องค์ส่าม และทำงานที่ร้านของหล่อนที่กรุงเทพฯ ด้วย

เวนีเซีย วอล์กี
ผลงานการแสดงและรางวัล

ปี ค.ศ.

1968 แสดงหมู่ที่ Royal Society Protrait Sculptors ลอนดอน

1969 นิทรรศการฤดูร้อนของ Royal Academy ลอนดอน

1973 แสดงเดี่ยว สมาคมฝรั่งเศส กรุงเทพฯ

1978 แสดงเดี่ยว บริติช เคาน์ซิล กรุงเทพฯ

1979 แสดงเดี่ยว ที่ Jonleigh Gallery กิสด์ฟอร์ด ประเทศอังกฤษ

1980 การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ มหาวิทยาลัยศิลปากร กรุงเทพฯ

1980 การแสดงศิลปไทยกลางแจ้ง มหาวิทยาลัยศิลปากร กรุงเทพฯ

1981 แสดงหมู่ที่แกเลอรี่ พีระศรี กรุงเทพฯ

1982 พิพิธภัณฑ์ศิลปสมัยใหม่ นครกัวลาลัมเปอร์
(ศิลปสมัยใหม่ในคอลเลคชั่นส่วนบุคคลหลายแห่ง)

1982 การแสดงของกรรมธรรมะที่แกลเลอรี่ Visual Dhama กรุงเทพฯ

1985 การแสดงของกรรมธรรมะที่แกลเลอรี่ Visual Dhama กรุงเทพฯ

1986 แสดงหมู่ ที่แกลเลอรี่ Cunningham Knowler ในวินเชสเตอร์ อังกฤษ

1987 แสดงหมู่ที่ Jonieigh Gallery กิลด์ฟอร์ด ประเทศอังกฤษ

1988 แสดงหมู่ที่ The Artist's Gallery กรุงเทพฯ

1989 แสดงหมู่ที่ The Artist's Gallery กรุงเทพฯ

1989 แสดงที่ศาลาอารมณ์ขันและเหน็บแนมในศิลปะ ในกาโบรโว ประเทศบัลแกเรีย
การแสดงนานาชาติ Biennale ได้รับรางวัลที่หนึ่งในประติมากรรมจาก
กระทรวงการวิทยาศาสตร์ การศึกษาและวัฒนธรรม

1989 แสดงหมู่ที่ Jonieigh Gallery ในประเทศอังกฤษ

1992 Allance Francouse Bangkok

งานที่อยู่ในที่สะสมศิลปะสาธารณะ

บริษัท Industrial Finance แห่งประเทศไทย

Asian Engineering Consultants Corp. Ltd. ประเทศไทย

โบสถ์เซนต์จอนห์ วิทยาลัยเซนต์จอห์น กรุงเทพฯ

นอกจากนี้งานยังอยู่ในคลังสะสมศิลปะส่วนบุคคลในประเทศไทย มาเลเซีย ญี่ปุ่น อเมริกา สหราชอาณาจักร ออสเตรีเลีย บัลแกเรีย อินเดีย ฝรั่งเศส ฮอลแลนด์ สวิสเซอร์-แลนด์ และ เยอรมนี

คำชี้แจงของศิลปิน

ประการแรกข้าพเจ้าใคร่ขอประทานพระวโรกาสถวายพระพรแด่สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในวาระครบรอบ ๘๐ พรรษา ขอทรงเจริญพระชนม์ยิ่งยืนนาน ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งยิ่งนัก ที่พระองค์ทรงเป็นปรมาจารย์อบรมสั่งสอนพระกรรมฐานให้แก่ข้าพเจ้า

ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้รับเชิญให้มาแสดงผลงานประติมากรรมที่มุ่งสื่อเนื้อหาของปฏิจจสมุปบาทที่ข้าพเจ้าทำขึ้นสำหรับโครงการอุทยานธรรม วาระอันเป็นมงคลนี้เป็นโอกาสพิเศษยิ่งสำหรับการเสนอเนื้อหาแห่งพระธรรมต่อคณะภิกษุสงฆ์และฆราวาส ในการนี้ข้าพเจ้าขอน้อมรับคำแนะนำและความคิดเห็นจากผู้สนใจทั้งหลาย

คนมักจะถามข้าพเจ้าว่า อะไรทำให้ข้าพเจ้าหันมาพึ่งร่มโพธิ์แห่งพระพุทธศาสนา คำตอบของข้าพเจ้าเช่นเดียวกับคนอื่น ๆ ที่มีความคิดเห็นเช่นเดียวกันคือ เมื่อมาถึงจุดเปลี่ยนแปลงในชีวิตคือมรสุมผลักดันให้ข้าพเจ้าหันเหไปสู่ทิศทางใหม่ ขณะนั้นข้าพเจ้ายังไม่ทราบว่าวิถีทางแห่งการค้นหาตัวเองนั้นจะนำข้าพเจ้าสู่รสพระธรรมและประเทศไทยในที่สุด

ทั้งนี้มิได้หมายความว่าข้าพเจ้าได้ละทิ้งคริสตจักรแต่อย่างไร แต่เนื่องจากข้าพเจ้าเป็นผู้มุ่งผลทางปฏิบัติ ซึ่งในขณะที่ข้าพเจ้าไม่สามารถหาคำตอบจากสิ่งที่ข้าพเจ้าค้นหาได้ ข้าพเจ้าได้รับอิทธิพลในเรื่องศาสนามาจากทางคุณยายของข้าพเจ้าเท่านั้น คุณยายเป็นคริสตศาสนิกชนที่ไปโบสถ์เป็นประจำ ท่านเป็นคนมีอารมณ์ขัน ตอนที่ข้าพเจ้ายังเล็กอยู่ ข้าพเจ้าจะสวดมนต์ภาวนาให้คุณแม่ของข้าพเจ้าเสมอท่านเป็นคนไม่เชื่อในเรื่องที่พิสูจน์ไม่ได้ ครั้งหนึ่งท่านเคยพูดปัดหมอสอนศาสนานิกายพยานยะโฮว์ไปว่าท่านนับถือศาสนาพุทธ เพื่อที่จะให้บุคคลผู้นั้นไปให้พ้น ๆ พอท่านพูดจบแมวสีสวาทของท่านก็กระโดดขึ้นบ่า ท่านทำให้หมอสอนศาสนาผู้นั้นตกใจกลัวรีบจากไป ตอนนั้นข้าพเจ้าไม่เคยได้ยินเรื่องราวของพระพุทธองค์ และข้าพเจ้าก็แทบไม่รู้จักประเทศสยาม จึงนับได้ว่าเป็นการเริ่มต้นที่ค่อนข้างแปลกอยู่ทีเดียว

เมื่อข้าพเจ้าอายุได้ 28 ปี ข้าพเจ้าเริ่มค้นหาตัวเองซึ่งขณะนั้นข้าพเจ้ายังอาศัยอยู่ นอกเมืองนิวแฮมเชียร์ออกไปและต้องดูแลลูกชายสองคน สามีของข้าพเจ้ารับราชการเป็นนายทหาร เรือจึงต้องจากบ้านไปเป็นเวลานาน ๆ ตอนนั้นข้าพเจ้าเคยแต่เพียงอ่านปรัชญาตะวันตกบ้าง แต่พอข้าพเจ้าพบกับบุคคลที่ค้นหาเนื้อหาทางศาสนาโดยไม่ติดกับการตีความตามตัวอักษร ข้าพเจ้าก็เริ่มเห็นแสงแห่งสัจจะ

ข้าพเจ้าค่อยเริ่มวิเคราะห์โลกภายนอกกับโลกภายในเป็นระบบขึ้น โดยยึดถือหลักการมองคนในแง่บวกพร้อม ๆ ไปกับการค้นหาตัวเอง ซึ่งดูออกจะเป็นวิธีที่ได้ผลดี ข้าพเจ้ารู้สึกว่ากำลังเดินบนเส้นทางที่ปลอดภัย จนเวลาผ่านไป 20 ปี ขณะนั้นข้าพเจ้าและครอบครัวกำลังเตรียมตัวเดินทางมาประเทศไทย ข้าพเจ้าจึงพบว่าเส้นทางที่ข้าพเจ้าเดินอยู่ผู้เดียวก็ว่าได้โดยปราศจากการชี้แนะนั้น ความจริงแล้วเป็นเส้นทางที่พระพุทธองค์เคยทรงดำเนินมาแต่โบราณกาลแล้ว เนื่องจากข้าพเจ้ามีความปรารถนาที่จะเข้าใจวัฒนธรรมไทย ข้าพเจ้าจึงเริ่มอ่านหนังสือเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและข้าพเจ้าก็ต้องประหลาดใจเป็นอย่างมากที่ทราบว่าโดยพื้นฐานแล้วข้าพเจ้าเป็นชาวพุทธมาโดยตลอดจากความจำเป็นในชีวิต ข้าพเจ้าเอาสิ่งที่เป็นหลักการของปรัชญาทางพุทธศาสนามากล่าวคือพระอภิธรรมนั้นดูจะเป็นกระบวนการค่อยเป็นค่อยไปซึ่งเป็นวิธีที่ไม่ได้ขัดกับธรรมชาติแต่อย่างใดเลย แม้ว่าภาระของข้าพเจ้าในฐานะภริยาของทูตทหารเรือประจำสถานทูตอังกฤษจะหนักพอสมควรแต่ข้าพเจ้าก็ยังอุทิศเวลาให้กับการวาดภาพและงานประติมากรรมควบคู่ไปกับการศึกษาพุทธศาสนาและโยคะ ซึ่งมีอิทธิพลต่องานศิลปะของข้าพเจ้าอย่างลึกซึ้งจริงอยู่แม้ว่าเพื่อนศิลปินชาวไทยจะสนับสนุนและให้กำลังใจข้าพเจ้าก็จริง แต่หลายคนที่ยังติดอยู่กับการแสดงออกทางศิลปะแบบจารีกนิยมจะไม่เข้าใจผลงานที่สะท้อนแนวความคิดทางพระพุทธศาสนาของข้าพเจ้า กระนั้นก็ตามทั้งคนไทยและชาวต่างประเทศก็เริ่มเห็นคุณค่าในผลงานของข้าพเจ้า ในระยะเวลาต่อมาเมื่อข้าพเจ้าเดินทางกลับสู่ประเทศอังกฤษก็มีอุปสรรคหลายประการที่ทำให้ข้าพเจ้าไม่สามารถสร้างสรรค์งานศิลปะต่อไปได้ แต่ข้าพเจ้ากลับมีโอกาสปฏิบัติธรรม และในช่วงนี้เองข้าพเจ้าได้รู้จักกับท่านอาจารย์สุเมโธและหลวงพ่อชา ซึ่งต่อมาได้สนับสนุนกองทุนสำหรับสงฆ์ตั้งแต่ก่อตั้งมา และติดตาม

จนกระทั่งได้พัฒนาจากวัดป่าวัดแรกในมณฑลซัสเซ็กตะวันตก วัดนี้เป็นแรงดลใจให้หลายต่อหลายคนเข้ามาปฏิบัติธรรม ตลอดจนสนับสนุนการสร้างวัดอื่น ๆ ในประเทศอังกฤษและในภูมิภาคอื่น ๆ ของโลก

ในปี พ.ศ.2519 ข้าพเจ้าได้เดินทางกลับมาประเทศไทย เพื่อที่จะหาความสงบจากรสพระธรรม และกลับมาสมาคมกับเพื่อนที่เป็นศิลปิน และหาที่มาแห่งแรงบันดาลใจแรก ๆ สำหรับศิลปะส่วนใหญ่ยังไม่สำเร็จลุล่วง ตั้งแต่นั้นมาข้าพเจ้าก็จะมาใช้เวลาส่วนหนึ่งในประเทศไทยทุก ๆ ปี ข้าพเจ้าจึงเห็นความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากมายที่เกิดขึ้นในช่วง พ.ศ.2519 จนถึง 2533

ด้วยข้าพเจ้าตระหนักดี ถึงปัญหาความเป็นอยู่ในสังคมภายหลังการพัฒนาเป็นระบบอุตสาหกรรมในโลกตะวันตก ข้าพเจ้าจึงรู้สึกเห็นใจ เมื่อมาสัมผัสกับสถานการณ์กลืนไม่เข้าคายไม่ออกของประเทศไทยในปัจจุบันอีกคำรบหนึ่ง ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาระบบอุตสาหกรรมที่รวดเร็วเกินไป การนำประเทศเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรม การดำเนินกิจการธุรกิจการค้าและวัตถุนิยม ล้วนแล้วแต่เป็นปัญหากัดกร่อนรากฐานวัฒนธรรมของประเทศอื่น ๆ ในทวีปเอเชียและภาคพื้นแปซิฟิกเช่นกัน

ความคิดที่ว่านี้น่าจะเป็นแรงบันดาลใจได้อีกหลายชั่วอายุคน ขณะเดียวกันข้าพเจ้าก็ได้เรียนรู้ตามความเชื่อของข้าพเจ้าและภาวนาให้ข้าพเจ้ามีสุขภาพดีและมีกำลังที่จะสร้างสรรค์งานศิลปะ เกี่ยวกับ ปฏิจจสมุปบาท และมีโอกาสเห็นอุทยานธรรม ปรากฏขึ้นในขณะที่ข้าพเจ้ายังมีชีวิตอยู่

ตัณหาหรือความอยากมันไม่มีวันเหือดแห้ง แม้ว่าโซ่แห่งปฏิบัติธรรมนั้นจะสามารถตัดให้ขาดได้ทุกห่วง แต่โดยทั่วไปแล้วควรจะพัดแสงแห่งเป็นตัวการใหญ่แห่งทุกข์ ด้วยการวิเคราะห์และควบคุมด้วยวินัยก่อนที่มันจะนำเราไปสู่ค้นหา อุปทานและความทุกข์นานาประการ จึงไม่ควรยึดมั่นถือมั่นในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การเป็นอิสระจากอุปทานเท่านั้นที่เป็นอิสรภาพที่แท้จริง คือเป็นการปลดเปลื้องจากทุกข์ในทุกระดับของการมีอยู่เป็นอยู่จากระดับปัจเจกบุคคลไปถึงระดับสากล เราจึงควรปลดตัวเราออกจากทุกข์เสียแต่บัดนี้

เกลียวปัจจยาการ
(ปฏิจจสมุปบาท)

อวิชชา

ไม่รู้สิ่งอันไม่อาจรู้
ไม่อยู่ในสภาพพึงรู้ได้
ไม่รู้ธรรมดาอันเป็นไป
ไม่รู้ว่าอยู่ในความไม่รู้

สังขาร

ปรุงแต่งเป็นรูปเป็นเรือนร่าง
แตกต่างไปตามความเป็นอยู่
ตามเหตุปัจจัยได้เชิดชู
เป็นผู้เป็นคนตามคัลลอง

วิญญาณ

ธาตุรู้สิ่งนำกำหนดรู้
รู้สรรพสิ่งสู่รู้เกี่ยวข้อง
รู้สึกนึกคิดเป็นจิตครอง
รู้ตรองรู้ตรึกรู้สึกซึ้ง

นามรูป

คือจิตคือกายเป็นไปตาม
เป็นนามเป็นรูปรวมเป็นหนึ่ง
เป็นองค์เอกภาพอันพร้อมพึง
เป็นครึ่งต่อครึ่งกลิ้งเกลียวกลม

สฬายตนะ

ตา หู จมูก ลิ้นและกายใจ
รูปเสียงกลิ่นได้สัมผัสดม
รสชาติผัสสะธรรมารมณ์
คือองค์อันอุดมได้เอื้ออิง

ผัสสะ

สัมผัสพบพ้องทั้งสองฝ่าย
ฝ่ายกายใจกับสรรพสิ่ง
เป็นประตูรู้รับสรรพเท็จจริง
จนวิ่งกับทวารกาลเวลา

เวทนา

จิตแล่นเร็วไวไปรับรู้
ตาหู จมูกลิ้นสัมผัสสา
กายใจไปรู้ไปรับมา
ปรุงเป็นนานาสารพัน

ตัณหา

ปรุงเป็นความอยากอันหลายหลาย
อยากกลายเป็นนี่และเป็นนั่น
อยากเป็น อยากไม่เป็น อยากเช่นกัน
ความอยากเท่านั้น ที่นำทาง

อุปาทาน

ยึดมั่น ถือมั่นสำคัญหมาย
ยึดความว่างวายว่าไม่ว่าง
ยึดตัวตนไว้ไม่ละวาง
ยึดสร้างสมบัติมายาการ

ภพ

มีตนจากการสำคัญตน
มีต้นมีปลายให้สืบสาน
มีความพร้อมเพรียงให้พ้องพาน
มีฐานที่ตั้งแห่งตัวตน

ชาติ

ตัวตนเกิดแล้วทุกข์เกิดแล้ว
ทิวแถวแห่งทุกข์ ในทุกหน
ทุกขณะแห่งจิตจักบันดล
ความทุกข์เป็นผลในทุกภาย

ชรา

ทุกข์เกิดตั้งอยู่แล้วค้างไป
สิ้นสุดแต่ไม่เคยสิ้นสาย
อาการแห่งทุกข์รุกรอยราย
ทั้งกายทั้งใจถูกจองจำ

เป็นทวารไปสู่ความสูงต่ำ
เป็นขณะแห่งจิตจักน้อมนำ
เป็นขณะแห่งจิตจักน้อมนำ
เป็นปริศนาธรรม ให้ทบทวน

ธรรมอุทยาน
(โครงย่อ)

อุทยานธรรมเฉพาะที่ 21 เพื่อการพัฒนาความตื่นตัวทางด้านจิตใจและสิ่งแวดล้อม การค้นคว้าทางศาสนาอันศักดิ์สิทธิ์ การสันทนาการและความเพลิดเพลิน เป็นวิธีการสอน การศึกษาทางสิ่งแวดล้อมและนิเวศน์วิทยาทางจิตใจที่มีความชำนาญทางด้านสมรรถภาพเป็นพิเศษ โดยค้นคำสอนทางพุทธศาสนาเรื่องกฎสากลของ ปฏิจจสมุปบาท เพื่อที่จะช่วยเผยแพร่คุณค่าทางจริยศาสตร์ในสังคม

ชั้นแรก

เพื่อวางลำดับของสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ ซึ่งใช้เป็นสัญลักษณ์แทนคำสอนทางพุทธศาสนาในเรื่องปฏิจจสมุปบาท กฎ 24 อย่างนี้เป็นเหตุ-ผล ที่จะนำพวกเขาออกจากความโง่เขลาที่ก่อให้เกิดทุกข์และจากความเชื่อ (อย่างงมงาย) ไปสู่การรู้แจ้งในอุทยายทันสมัยแห่งหนึ่ง

การทำงาน

รูปแบบของลูกใหม่ 12 ห่วงของปฏิจจสมุปบาทแห่งความทุกข์ (ห่วงแรก) จะขยายออกไปถึงขนาดช่วงชีวิต และหล่อไว้ในทองสัมฤทธิ์ และวัสดุอื่นๆ ศิลปินกำลังทำงานเกี่ยวกับแนวคิดสำหรับห่วงโซ่ 12 อันดับต่อไปซึ่งเป็นสัญลักษณ์ วิถีทางไปสู่การดับทุกข์

ศิลปิน

รูปปั้นทั้งหลายเป็นผลงานของศิลปินชาวอังกฤษ เวเนเชีย วอล์กี (ดูชีวประวัติและรายการ) ถูกนำมาแสดงเป็นครั้งแรกที่ Alliance Franciase de Bangkok ในเดือนธันวาคม 1992 (2535)

อุทยาน

แผนภาพว่าดของอุทยานถูกสร้างขึ้นเป็นแม่แบบเท่าที่จะเป็นไปได้ และแม่แบบกำลังอยู่ภายใต้การก่อสร้าง

เป้าหมาย

เพื่อปลุกระดมและสร้างคุณค่าทางจริยศาสตร์ในสังคม และเพื่อปลุกความตื่นตัวของประชาชนเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและนิเวศน์วิทยา โดยผ่านการประสานกับคำสอนของเหตุการณ์เกี่ยวกับความร่วมมือร่วมใจของสัตว์ทั้งหลาย ในการให้ความเพลิดเพลินและในวิถีทางแปลกใหม่ในสิ่งแวดล้อมที่จะหล่อเลี้ยงร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา

กรอบเวลาและการวางแผน

การพัฒนาจะเกิดขึ้นในขั้นตอนที่วางแผนไว้ในเรื่องเวลา ทรัพยากรและความสนใจที่เอื้ออำนวย เพื่อสร้างสถาปัตย์ 24 แห่งในอุทยาน จะต้องใช้เวลา 3-5 ปี การพัฒนาจะทำขึ้นบนระดับเล็กหรือใหญ่และสามารถปรับให้เข้ากับประเทศใดก็ได้ในเขตเอเชีย แปซิฟิก หรือในส่วนอื่น ๆ ของโลก

พวกเราหวังว่าจะทำให้เป็นโครงการชุมชนในประเทศไทยเท่าที่จะเป็นไปได้ จะรับข้อเสนอแนะจากพระสงฆ์และส่วนต่าง ๆ ของสังคมและความช่วยเหลือทางการปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกเราอยากให้พวกเด็ก ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบแผนอุทยานของพวกเขาเอง

การอภิปราย

การอภิปรายอยู่ภายใต้วิถีทางดำเนินการ และพวกเราจะจัดการประชุม 2-3 สัปดาห์ข้างหน้า พวกเรากำลังดำเนินการลงชื่อการสนับสนุนของประชาชนผู้เกี่ยวข้องอย่างแท้จริงเกี่ยวกับคุณค่าที่ลดต่ำลงในสังคม และไม่ย่อท้อต่อการสำรวจวิถีทางใหม่ในการที่จะนำมันกลับคืนมา

การอุปถัมภ์

พวกเรากำลังรอคอยความอุปถัมภ์ ที่จะช่วยให้พวกเราทำโครงงานนี้ให้ประจักษ์ชัด ที่พวกเราคาดว่าจะเป็นประโยชน์อันยิ่งใหญ่ต่อสังคม มูลนิธิมงกุฎสภา ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานในเรื่องนี้

สรุป

พวกเราจะเป็นผู้ทำทางในด้านการศึกษาทางจริยศาสตร์และสิ่งแวดล้อมที่มีประสพการณ์ที่เลือกได้โดยผ่านการปฏิบัติเกี่ยวกับ 'นิเวศน์วิทยาทางจิตใจอันลึกซึ้ง' ตั้งอยู่บนคำสอนของกฎสากลในเรื่องเหตุ-ผล พวกเราจะรวมเอง ทรัพยากรโบราณ ธาตุ 4 และวิธีการสอนแบบโบราณ บอกกับวิธีการสมัยใหม่ของเทคโนโลยีชั้นสูง สื่อสารโสตทัศน์ที่นำไปสู่ความจริงแท้และเหนือกว่านั้น นี้จะทำให้พวกเราสามารถเก็บรักษาขั้นตอนชั้นสูงของความยืดหยุ่นและความสวยงาม ในการนำเสนอสัจธรรมสากลเหล่านี้ในระดับต่าง ๆ ในการให้ความเพลิดเพลินและแนวทางเพื่อรักษาสันติภาพในเงื่อนไขและรสนิยมทางสังคมที่เปลี่ยน-แปลงอย่างรวดเร็ว มันจะเผชิญกับอิทธิพลปฏิปักษ์ของลัทธิพาณิชนิยมของวัฒนธรรมและการพัฒนาทางอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจที่รวดเร็วเกินคาด พร้อมด้วยคุณค่าทางวัตถุและจิตใจที่ถาวรของปฏิกิริยาและการแสดงออกของศิลปินที่เต็มไปด้วยสันติสุขนี้จะช่วยให้พุทธองค์ประกอบทางจิตใจในศิลปะต่าง ๆ

ยินดีต้อนรับการเข้าร่วมและข้อเสนอแนะของท่าน

โปรดติดต่อ โครงการธรรมอุทยาน
สตีเฟน เรย์ ปีเตอร์เสน
สำนักงานผู้ประสานงานด้านวางแผน
ตึก KMIT (ตึกสถาบันเทคโนโลยีมงกุฎ) ชั้น 6
328 ถนนศรีอยุธยา
กรุงเทพฯ 10400
โทร 245-9052
หรือสถาบันเทคโนโลยีพระมงกุฎ
1518 ถนนพิบูลย์สงคราม บางซื่อ

ข้อเสนอ
อุทยานธรรม

แผนการสร้างอุทยานธรรม เท่าที่ได้อภิปรายกันมาก็เพื่อจะสร้างให้เป็นศูนย์พัฒนาความก้าวหน้าและสิ่งแวดล้อม ในการจัดสวนวิจัยอย่างไม่เป็นทางการในประเทศไทย ความสำคัญของงานก็คือเรื่องจิตวิญญาณหรือคำสอนสำคัญที่สุดของพระพุทธศาสนาคือ ปฏิจจ-สมุปบาท อุทยานธรรม อาจจะมีงานบุกเบิกขึ้น ที่เกี่ยวกับการศึกษาพระพุทธศาสนาจากประสบการณ์ตรง และการพักผ่อนหย่อนใจในเพื่อพอกพูนคุณธรรมที่จำเป็นต่อการเจริญรุ่งเรือง ที่แท้จริงของสังคม

อารมณ์ขัน ข้อมูลที่มีค่ายิ่ง

ในการพยายามอธิบายเรื่องสำคัญ ๆ แก่ผู้อื่น เรามักจะลืมเรื่องอารมณ์ขันกันส่วนมาก อารมณ์ขันจึงกลายเป็นสิ่งของที่ค่อนข้างจะหากยากขึ้นในสังคมเมือง ที่ประชาชนต้องดิ้นรนปรับตัวเองให้กับอารมณ์ตึงเครียดและความบีบบังคับของชีวิตส่วนใหญ่ มลพิษทางอากาศและเสียงความแออัดของจราจร การพัฒนาที่ควบคุมไม่ได้ และวัฒนธรรมเชิงพาณิชย์

อารมณ์ขันและศิลปะ, ปัญหาการรวมพลังทางจิตวิญญาณ

บางครั้งโดยการใช้อารมณ์ขันและศิลปะ เราอาจให้การศึกษาเรื่องสิ่งแวดล้อมและจิตวิญญาณได้โดยหลาย ๆ วิธี อารมณ์ขันและศิลปะ เรียกร้องความสนใจให้ความเพลิดเพลินและช่วยให้เข้าใจเรื่องยาก ๆ ได้ง่ายขึ้น ในอดีตที่ผ่านมาผลดั้งเดิมของศิลปะก็คือเรื่องจิตวิญญาณ คือ Jose A Arguelte ได้ตั้งข้อ สังเกตุไว้ใน Transformative vision ว่า ศิลปะลึกลับได้แสดงออกถึงมโนธรรมของมนุษย์, สติปัญญาที่ลึกลับและแรงบันดาลใจที่สูงส่ง ปัจจุบันศิลปะได้สะท้อนให้เห็นความเลอะเทอะ และถูกนำไปรับใช้เรื่องเศรษฐกิจ

ศิลปะและอารมณ์ขันจะบอกให้เราทราบของคำว่าอุทยานและจะเชื่อมประสานกับแหล่งแห่งจิตวิญญาณอย่างเพลิดเพลิน ในความหมายนี้ อุทยานจะเป็นสถานที่เชื่อมระหว่างวัตถุนิยมและจิตวิญญาณ, ธรรมชาติกับธรรมชาติ ความรู้เรื่องเทคโนโลยีชั้นสูง ก็จะถูกนำมาใช้อย่างฉลาด โดยปราศจากอันตราย เพื่อต่อต้านวัฒนธรรมบริโภคนิยม ซึ่งแพร่หลายอยู่

โดยการนำเสนอทั้งศิลปะงานฝีมือ และศิลปะการแสดง อุทยานศูนย์ศิลปะและศูนย์ศึกษาศิลปะอยู่ภายในอุทยานธรรมด้วย

อุทยานเป็นสถานที่ตั้งที่เหมาะสม

พระพุทธศาสนาในตอนเริ่มแรกในที่โล่งแจ้งและในสวน โดยการเปลี่ยนมาเป็นที่ตั้ง ที่ไม่เป็นทางการของอุทยานสมัยใหม่ ผสมกันระหว่างสังคมศาสตร์และสวนสนุกตามธรรม-ชาติให้เกิดความเปลี่ยนแปลงระหว่างคำสอนของพุทธศาสนาแบบโบราณและการศึกษาและวิธีการทางสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะทำให้คนทุกชาติศาสนาและทุกอาชีพเข้าถึงได้ง่ายขึ้น และมีความรื่นเริงมากขึ้น

รูปปั้น

ในตอนเริ่มต้นนี้ เพื่อดึงจุดสนใจในกฎของเหตุและผล 24 ประการ ซึ่งพามนุษย์ออกจากทุกข์และความเชื่อเกิดจากทุกข์ ไปสู่ความรู้แจ้ง จำนวนรูปปั้นทันสมัยให้ความขบขันและร่วมสมัยได้ถูกสร้างไว้ในอุทยานโดยเฉพาะ

รูปปั้นจะเป็นสัญลักษณ์ของการท่องเที่ยวจากต้นตออวิชชาไปสู่ทางนิพพาน มันจะเป็นสัญญาณการเดินทางของนิเวศวิทยาทางวิญญาณซึ่งมีอยู่ในสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่จะสะท้อนให้คนได้รู้ความเกี่ยวข้องกับธรรมชาติ จุดสำคัญอยู่ที่ฐานอวิชชา การติดตั้งประตูอายตนะทั้ง 6 วางไว้บนเขา ประตูชาติและมรณะฐานปัญญา และในที่สุด คือนิพพานอยู่บนยอดภูเขา

สิ่งแวดล้อม

รูปลักษณะของอุทยานจะรวมรอยพระพุทธบาทเอาไว้เป็นสัญลักษณ์ของร่องรอยแห่งทิศทางที่ถูกต้องของวัฒนธรรมมนุษย์แวดล้อมด้วยคูน้ำซึ่งมีเรือล้อมรอบบนทางเท้าหรือการขนส่งเงียบ ๆ เช่น รถสามล้อถีบตามทางร่มเงา นี้จะคั่นด้วยพลับพลาสำหรับพักผ่อนและเครื่องดื่มวางอยู่บนพื้นน้ำ ถนนส่วนกลางยื่นไปยังทะเลสาบ 2 แห่งพร้อมกับเกาะ 4 เกาะแต่ละเกาะทั้งครึ่งบนและล่างของอุทยานอาจเกี่ยวกับกระดูกหลังของพื้นดิน เกาะและรูปปั้นเชื่อมกันโดยสะพานไปยังถนน และแต่ละอัน แสดงให้เห็นชั้นสูงขึ้นไปสู่หนทางการบรรลุจะมีการใช้ปฏิบัติการที่เหมาะกับวัตถุประสงค์ เช่น บนเกาะของ ‘ถนน’ ก็จะมีความสะดวก

และการแนะนำวิปัสสนา ต้นทางจะค่อย ๆ ลงมาจากทางเข้าของอุทยานไปยังเขาพะเนินพาน ซึ่งเป็นจุดหมายปลายทางสูงสุด สามารถมองเห็นได้แต่เข้าไม่ถึง มองเห็นจากทางเดินที่อยู่รอบทะเลสาบเท่านั้น ซึ่งเต็มไปด้วยดอกบัวขาว ตรงกลางจะเห็นดวงตาแห่งปัญญาเปิดอย่างเต็มที่

ภูมิประเทศ

จะแตกต่างจากสวนปกติทางด้านทิศใต้ของอุทยานจะค่อย ๆ กว้างขึ้นและเป็นธรรมชาติยิ่งขึ้น มีป่าไม้และผักหญ้านานาพันธุ์ ด้านทิศเหนือที่อยู่ของสัตว์ เหมาะสำหรับทางเดินของนิเวศวิทยาทางธรรมชาติ และสัตว์ป่าทั้งหลาย อาจมีที่เหมาะสมสำหรับพระธุดงค์ที่จะพำนักอยู่บางแห่ง อาจมีผลไม้และผักที่เกิดขึ้นจากพืชพันธุ์เพื่อใช้เป็นอาหารมังสะวิรัติในภัตตาคาร มีการปลูกธัญพืชเพื่อใช้รักษาสุขภาพตามธรรมชาติที่คาดคะเนไว้ สิ่งแวดล้อมจะปราศจากยาฆ่าแมลงและสารเคมีต่าง ๆ

สวนเด็กเล่น

ขอต้อนรับแขกผู้มาเยือนเด็ก ๆ เป็นพิเศษจะกำหนดอาณาเขตสำหรับพวกเด็กเป็นพิเศษ ซึ่งจะรวมถึงลานเด็กสนามผจญภัยที่ได้เค้ามูลมาจากเรื่อง ปฏิจจสมปบาท และความสะดวกในการศึกษานิเวศวิทยาแบบสร้างประสพการณ์สามัคคี และสิ่งแวดล้อมจากแสงสว่างของทางสัจจธรรม เช่น ศิลปะจากโรงงาน

เทคโนโลยีที่เลือกได้

ใช้เทคโนโลยีที่สามารถเลือกได้และเหมาะสมตลอดทั้งอุทยาน เช่น แผ่นรูปพระอาทิตย์เพื่อให้แสงสว่างและความร้อนไฟธาตุชีวะ การนำกลับมาใช้ สิ่งปฏิกูล โรงสีลมเพื่อพลังงาน

การจัดเจ้าหน้าที่

ครูที่ธรรมอุทยานจะต้องเป็นผู้นำทางจิตใจและเป็นกัลยาณมิตร เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย คนทำสวน ช่างเทคนิค คณะผู้ดูแลรักษาและอื่น ๆ จะเป็น ‘ผู้ปกครองของสติและสัมปชัญญะ ใส่ผ้าชุดต่าง ๆ ถือตราอุทยานว่า ‘ปัญญาจักษุ’

สำหรับผู้เสียเปรียบ

จะสร้างโอกาสให้กับผู้พิการหรือด้อยสมรรถภาพ เช่น คนตาบอด ผู้มักจะ 'มองเห็น' ดีกว่าคนที่มีสายตาดี พวกเขาจะได้รับการฝึกให้เป็นไกด์ ทำงานที่ศูนย์สุขภาพ ทำการนวดแบบไทยเดิม และทำอาชีพที่เหมาะสมอื่นๆ ที่ไหนก็ตามที่พอเป็นไปได้ ผู้เสียเปรียบก็ยังใช้อุทยานได้

ผลประโยชน์ที่จะได้รับ

อุทยานธรรมในประเทศไทยจะเป็นทรัพยากรพระพุทธศาสนาและนิเวศวิทยา แหล่งท่องเที่ยวทางวิญญาณและชุมชนนานาชาติทั้งแก่ชาวพุทธและมิใช่พุทธ จะสะท้อนให้เห็นแสงสว่างอย่างชัดแจ้งของพระพุทธศาสนาที่มีอยู่ในกรุงสยาม แต่เพราะมลภาวะทางวัตถุและจิตใจ จึงก่อให้เกิดความมืดมนมากขึ้น เมื่อไม่กี่ปีทีผ่านมา หวังกันว่าประชาชนทุกวัยทุกเชื้อชาติ ศาสนา และทุกอาชีพจะถูกนำไปสู่ทิศทางที่ฉลาด และมีเมตตาธรรมมากขึ้นในการเอาใจใส่ต่อจริยศาสตร์ของตนและเพื่อนร่วมโลกอื่นๆ ตลอดถึงสิ่งมีชีวิตและแหล่งให้กำเนิดชีวิตทุกรูปแบบในโลกของพวกเรา บางทีสิ่งที่ว่านี้อาจเป็นผลจากการจัดการที่เกิดจากความรู้ความเข้าใจฉับไวต่อทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของโลก

การเรียนรู้เฝ้าดูความรู้สึกนึกคิดของพวกเรา เจ้าจอมยุ่ง และการทำตนให้เป็นอิสระจากตัณหาอุปาทานตัวการก่อทุกข์นั้น พวกเราอาจค้นพบวิถีทางสู่ความอิสรภาพอย่างสมบูรณ์ ดังที่ท่าน ติช นัท ฮันห์ พระภิกษุชาวเวียดนาม ซึ่งเป็นนักประพันธ์ นักเขียน และผู้ก่อตั้งองค์กรใหญ่ ชื่อ 'นานาชีวะ' กล่าวไว้ว่า พระพุทธศาสนาเป็นวิธีที่ชาญฉลาดในการทำให้ตนเองให้มีความรื่นเริง

อนาคต

เท่าที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ชี้ให้เห็นว่า ถึงเวลาแล้วสำหรับการก่อตั้ง 'ศูนย์พุทธศาสนาร่วมสมัย' เพื่อการพัฒนาความตื่นตัวทางด้านจิตใจและสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความเข้าใจที่แท้จริงเกี่ยวกับวัฒนธรรม สัจธรรม และระบบค่านิยมนี้จะช่วยให้ประชาชนเกิดความประทับใจขึ้น คุณค่าทางสังคมที่เหมาะสมทั้งทางด้านวัตถุและจิตใจ

การวางแผน

พวกเราคำนึงถึงศูนย์ที่เกี่ยวเนื่องกับโครงสร้างพื้นฐานของอุทยาน คำสอนเรื่อง ปฏิจจสมุปบาท ของปรากฏการณ์ทั้งหลาย การพัฒนาเกิดขึ้นทีละนิดตามแต่เวลาทรัพยากรณ์และความจำเป็นเอื้ออำนวยโครงการส่วนใหญ่อาศัยชุมชน การแนะแนว ข้อเสนอแนะและการช่วยเหลือด้านการปฏิบัติการ จะต้องอาราธนาพระสงฆ์ และเชิญนักพัฒนาการเกษตรที่พอเลือกหาได้ นักสิ่งแวดล้อมสมาชิกของสาธารณสุขและจากนานาอาชีพมาช่วย อยากจะให้พวกเด็ก ๆ โดยเฉพาะได้ร่วมในการวางแผนและสร้างอุทยานภายใต้การแนะนำของผู้ชำนาญการในด้านนี้

สรุป :

การประชุมเพื่อการไตร่ตรองการทำงาน ความจริงและโอกาสทางสังคม

มะสะโนบุ ฟุกุโอกะ ผู้นำในการหันมาสู่การทำนาตามธรรมชาติ สรุปไว้ในหนังสือของเขาชื่อ ‘การปฏิวัติในวงข้าว’ ว่า จะต้องไปให้ถึงจุดเมื่อนักวิทยาศาสตร์ นักปรัชญาชายและหญิงผู้มีศาสนา (นักศิลปิน) และคนทั้งหมดที่ทำงานในต้นนี้ ควรมาร่วมกัน ณ. ที่นี้ (ที่นาของเขา) และมองออกไปยังท้องทุ่งและพูดคุยถึงสิ่งต่าง ๆ เขาคิดว่าสิ่งนี้จะต้องเกิดขึ้นถ้าประชาชนพึงมองข้ามความพิเศษของพวกเขา ‘วัตถุที่มองเห็นแยกตัวออกไปจากส่วนรวมนั้น ไม่ได้ถูกเห็นอย่างชัดแจ้ง มันมิใช่ของจริง’ เขาได้ประกาศว่า เป็นไปไม่ได้ที่จะรู้ธรรมชาติ เพราะมันอยู่เหนือสติปัญญาของมนุษย์ ซึ่งมันถูกปกปิดไว้นั้น ก็เพราะความคิดเกี่ยวกับมันนั้นเกิดขึ้นจากจิตใจของแต่ละคน ณ.ที่นี่เขาจึงย้ายความต้องการไปยังเอกมโนภาพ (เอกทัศน์) คำสอนของพระพุทธเจ้าเรื่อง ปฏิจจสมุปบาท จึงเป็นวิธีที่สมบูรณ์ถ้าหากนักวิทยาศาสตร์ นักปรัชญา นักศาสนา ชาย หญิง นักจิตวิทยา นักเยียวยา (นักแก้ปัญหา) และทุก ๆ คนที่ทำงานในด้านการช่วยเหลือมนุษย์จะมารวมกันในอุทยานธรรม เพื่อสนทนาถึงวัตถุประสงค์ของความเป็นมนุษย์และเรียนรู้เหนือความแตกต่างและความพิเศษของพวกเขาอย่างเป็นหนึ่งเดียวในการรวมประเพณีพุทธทั้งหมด และเปิดเผยต่อการครอบครองอื่น ๆ จะสร้างความก้าวหน้าให้กับเป้าประสงค์ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อวัฒนธรรมมนุษย์

พวกเราจะเป็นผู้นำทางในการให้การศึกษาที่มีประสบการณ์ที่เลือกสรรได้ เป็นชาวพุทธผู้สูงส่ง และการศึกษาทางสิ่งแวดล้อม โดยการรวมทรัพยากรทั้งเก่าและใหม่ไว้ด้วยกันนี้จะทำให้พวกเราสามารถเก็บรักษาความยืดหยุ่นขั้นสูงไว้ในการเผยแผ่พระธรรมคำสอนในหลายระดับ คือ ในการให้ความสนุกสนานและวิธีการแปลกใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนรสนิยมอย่างรวดเร็วของปวงชนและกระตุ้นใจในการกลับไปสู่ธาตุแท้ทางจิตใจในศิลปะต่าง ๆ

ยินดีต้อนรับการเข้าร่วมและแสดงความคิดเห็นของท่านเสมอ

โปรดติดต่อ รัฐวิสาหกิจธรรมอุทยาน
สติเฟน เรย์ ปีเตอร์เสน
มูลนิธิมงกุฎสภา
ตึก KMIT ชั้น 6
328 ถนนศรีอยุธยา
กรุงเทพฯ 10400
โทร. 662-245-9052
หรือ (66-2) 222858541-9 ต่อ 1105
แฟกซ์เบอร์ (662-5874350)

ความคิดที่จะสร้างอุทยานธรรมเป็นสิ่งที่น่าสนใจ และน่าชื่นชมมาก ธรรมะนั้นเป็นทั้งธรรมชาติและกฎหรือสภาวะแห่งธรรมชาตินั่นเอง

ความคิดนี้ผสมผสานคำสอนของพระพุทธองค์เกี่ยวกับธรรมชาติและสัจจะในเรื่องนี้กับความเป็นจริงในธรรมชาติและกฎธรรมชาติ นอกจากอุทยานนี้จะเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจแล้ว การออกแบบและการจัดสถานที่ยังมีคุณค่าที่จะส่งเสริมการรักษาสภาพธรรมชาติได้เป็นอย่างดีซึ่งเรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญมากในปัจจุบันนี้ ดังนั้นจึงอาจจะหวังได้ว่าอุทยานธรรมนี้ นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อสภาวะแวดล้อมแล้วยังจะเป็นประโยชน์ต่อสุขภาพของประชาชนทั่วไปอีกด้วย กล่าวคือ สถานที่แห่งนี้จะเป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจที่จะช่วยให้เราเข้าใจธรรมะอย่างมีประสิทธิภาพ

อาตมาเห็นคุณค่าของความคิดเกี่ยวกับอุทยานธรรมนี้ และอยากจะสนับสนุน ปัญหาจึงอยู่ที่ว่าจะดำเนินการให้บรรลุผลได้อย่างไร เมื่อไรหรือที่ใด

เจริญพร

พระเทพเวที (ปยุต ปยุตฺโต)

Venetia Walkey

British artist b. Hampshire 1932. Studied at Guildford and Medway colleges of Art. Specialised in portrait painting and sculpture. First visited Thailand 1970. Worked with Professor Kien Yimsiri Dean of faculty of painting and sculpture Silpakorn University. Studied Buddhism and Yoga and was inspired to express different aspects of Buddhist Philosophy in small unconventional bronzes of Monks and; Nuns. These were officially classified as religious works of art.



Philosophy and social comment provide much inspiration. She tries to communicate humanistic ideas through her sculpture. In her most recent work The Twelve Links she humbly presents a series of models of humorous, unorthodox modern sculptures in which she attempts to symbolise the Buddha's teaching of the Dependant Origination of Suffering (The Paticcasamuppāda) the Buddha's detailed analysis of the Four Noble Truths, Suffering, its causes, the way to end it and its final cessation. This may be properly compared to the heart of essence of Buddhism (Buddhadāsa Bhikkhu)

In "The Balance of Male and Female, she explores the theme of the dominance of the male or female principle The Saamlaw chassis which inspired The Karma of man and machine and illustrates the suffering and impermanence of both sentient and inanimate being, became the vehicle for the concept of The Balance of Male and Female, to move backwards and forwards in time,, an archetypal if atypical chariot.

Her humerous and holistic approach to these problems, evoked a positive response in Eastern Europe and this bronze trilogy won first prize at an International Biennale in Bulgaria in 1989 when the feminist movement was first emerging. This group is subsidiary to the main body of work but has been included because the subject continues to be the cause of much suffering in the world today. The Buddha taught that we are all equal in our desire to avoid suffering

The artist is a founder member of the Society for the humour of peoples International, which seeks to make a contribution to world peace by uniting the peoples of the world through the universal language of humour which transcends all boundaries. She is exploring new and practical ways to encourage values which are essential for the true Well- being of society, via Buddhism and the arts. In her spare time she writes poetry, articles for magazines and newspapers and listens to classical music. She spends the greater part of each year in Thailand, a country which she loves and feels is her second home, where she is continually learning more about the meaning of existence and finds great inspiration for her work. She shares a studio in Lumphun with -the well known Thai sculptor Inson Wongsam and also works at her studio in Bangkok.

Exhibitions and Prizes

1988 Royal Society Portrait Sculptors - group show - London.
1989 Royal Academy Summer Exhibition - London.
1973 Alliance Francaise - Bangkok - One woman show.
1978 British Council - Bangkok - One woman show.
1979 Jonleigh Gallery - Guildford - England - One woman show.
1980 National Exhibition - Silpakorn University - Bangkok.
1980 Open Thai Art Exhibition - Silpakorn University - Bangkok.
1981 Piraasil Gallery - Oriental Plaza - Bangkok - Group show.
1982 Museum of Modern Art - Kuala Lumpur - (Modern art in private Malaysia collections)
1982 Visual Dhamma Gallery - Bangkok - Dhamma Group show.
1985 Visual Dhamma Gallery - Bangkok - Dhamma Group show.
1988 Cunningham Knowler Gallery - Winchester England - Group show.
1987 Jonleigh Gallery - Guildford - England - Group show.
1987 Gallery One - Bangkok - Group show.
1988 The Artist's Gallery - Bangkok - Group show.
1989 The Artist's Gallery - Bangkok - Group show
1989 The House of Humour and Satire in the Arts - Gabrovo - Bulgaria. International Biennale. First prize for Sculpture, awarded by the Ministry of Science, Education and Culture.
1989 Jonleigh Gallery England - Group show.
1992 Alliance Francais de Bangkok, 80th Anniversary celebrations. One Woman show - The Twelve Links.

Works In Public Collections

Industrial Finance Co. of Thailand
Asian Engineering Consultants Corp. Ltd - Bangkok
St. Johns Church St. John's College - Bangkok
In Private collections in Thailand - Malaysia - Japan - America - United Kingdom - Australia - Bulgaria - India - France - Holland - Switzerland Germany.

A Personal Note

I would like to offer His Holiness congratulations on his 80th Birthday and wish him good health and many more years to come for our spiritual well being. I would like to express my thanks for this opportunity to serve His Holiness and members of the Sangha at Wat Bovoranines Vihāra.

It is a great honour to have been invited to participate in the eightieth Birthday Celebrations of His Holiness the Supreme Patriarch, who was my first meditation teacher.

People often ask me how I became a Buddhist. As with many others, there came a turning point in my life, when I was forced by a personal crisis to take a new spiritual direction. I did not realise at the time that the path I was to discover within, was ultimately leading me to Buddhism and to Thailand.

I had by no means abandoned the Christian Church but being pragmatic by nature I was not able to find the solutions for which I was seeking. My only religious influence came from my maternal grandmother, a wonderful practising Christian with a great sense of humour. As a child I prayed devoutly for my agnostic Mother who once told a Jehova Witness that she was a Buddhist, in order to get rid of him. Her Siamese cat jumped up onto her shoulder and the poor man fled. I had never heard of The Buddha and knew little about Siam. It was a strange introduction.

I was twenty eight years old when I set out on my spiritual quest, living in the depths of the country in Hampshire and caring for my two young sons. My husband's duties as a Naval officer kept him away from home for long periods of time . At that stage I had only read some Western philosophy but when I encountered the Gnostics, there was an echo.

Gradually I evolved a system of interior and exterior analysis based on positive thinking and self help which seemed to be working. I felt that I was on a path and that it was a safe one. It was not until my family and I were preparing to come to Thailand ten years later, that I discovered that the path which I had been travelling, apparently alone and without a map, was in fact the ancient way of the Buddha.

Wishing to understand Thai culture, I began to read books on Buddhism and was astonished to find that fundamentally I had been a Buddhist all my- life

and had come through necessity to apply what was in essence, Buddhist psychology, so that the Abidhamma seemed a perfectly natural progression and process.

I joined the meditation classes which were held every week at this Monastery by His Holiness, whose wonderful teaching further convinced me that the Noble Eightfold Path was the right one for me. In I970 the practise of meditation was not widely known and many of my friends and family viewed these activities with some consternation. I was warned about the dangers of losing my cultural identity and even my mind, but for me there was no turning back.

In spite of fairly heavy committments as the wife of the Naval Attaché at the British Embassy, I managed to work hard at my painting and sculpture and studied Buddhism and Yoga which had a profound influence on my work. Although the Thai artists were very supportive and encouraging, my first Buddhist sculptures were not understood by those who were used to the more traditional forms of expression, however over the years they became appreciated and were accepted by Thais and other nationalities equally.

On returning to England in 1973, many obstacles arose which prevented me from continuing my work but which gave ample opportunities for Dhamma practise, during which time I met Than Ajahn Sumedho and Lung Por Chah becoming a supporter of the English Sangha Trust from its beginning, seeing it grow and flourish from the first Forest Monastery in West Sussex to inspire many to join the Sangha and the establishment of other Monasteries in Britain and other parts of the world.

In I976 I returned to Thailand to take a retreat and renewed my contacts with the artists and the sources of inspiration for much unfinished work. I have spent part of each year in Thailand ever since and have seen many changes taking place here. Sensitive in the I970s to the problems of living in post industrial society in the West, I am now experiencing and deeply sympathise with the dilemmas which are occuring in lhailand as a result of over rapid industrial development, industrialisation, commercialisation and materialism, the problems which are eroding the cultural roots of many other countries in Asia and the Pacific.

As always the teaching of the Lord Buddha holds the key to the understanding of the causes of suffering which stem from greed, ignorance (lack of wisdom, ie. the understanding of the true nature of reality) hatred and ill will As an artist it is natural to me to try and communicate these universal truths in the way I know best, the universal language of sculpture.

The world today is greatly in need of wisdom and compassion in order to be able to handle the ever increasing field of knowlege in a positive way, for the good of the whole, with generosity and restraint on a personal level and with loving kindness for all living forms. These are the three pillars of an ideal society as defined by Buddhadasa Bhikku.

It is for these reasons that I am dedicated to exploring new ways via Buddhism and the arts to present these universal values in a contemporary setting, a 21st Century Buddhist theme park which will be a combination of the arts, science and nature. (Please see further information on Dhamma Park) I see the sculpture as an initial means to focus on the concept of the interrelatedness of all being, the 24 links in the chain of cause and effect which lead from Ignorance to suffering and through faith born of suffering to the cessations and to perfect wisdom.

This ever contemporary theme will provide inspiration for many lifetimes to come. Meanwhile I have taken a first step and pray that I will have the health and strength to complete this series of Twenty Four Elements and to engage many others in this work during this lifetime.

List of tributes to follow:

The Sangha Wat Bovoranives Vihāra
The Venerable Dr. Vitoon Viduro, Maha Chulalongkorn University
The Venerable Dr. Somchai Kusalacitto, Maha Chulalongkorn University
The Mongkut Sapha Foundation
The King Mongkut Institute of Technology
Professor Sanjoy Bavua
Achan Noi Intanatana, Chulangkorn University
Khun Inson Wongsam
Khun Surachat Hichana
Khun Prarak

The Twelve Links of the Dependent Origination of Suffering

(The Paṭiccasamuppāda)
An Allegorical Interpretation in Sculpture

When Venetia Walkey was challenged by a Buddhist monk to realise the Paṭiccasamuppāda in sculpture, she felt a sense of great inadequacy at the thought of trying to tackle so vast a subject. Then she "caught fire" and experienced an overwhelming sense of urgency to begin the task.

As the world situation became increasingly more unstable and confused, she wanted to share this profound and wonderful teaching with people of all races and beliefs in her own language, the language of sculpture.

To the best of her knowledge, the Paṭiccasamuppāda has only been expressed by artists in mural paintings and in the medium of the traditional Thangka painting of Tibetan Buddhism. The monk who gave her this task, had had a dream that it should be realised in the form of sculpture.

Many difficulties and obstacles arose before she could begin and when she did she did not attempt to impose her will on the sculpture but opened up to it and allowed the work to unfold in a natural and spontaneous way watching her mind as she worked when obstacles arose and trying always to maintain full awareness.

Her personal interpretation of the teaching, as an artist is a contemporary and humorous, interpretation in the form of plaster models one quarter scale in size which could be constructed full scale in a Sculpture park, Monastery or suitable public place.

This is only a first attempt and the richness of the subject will result in many future variations on the theme. For those who may feel the subject is a gloomy one in a world filled with gloom and doom, the realisation that the Lord Buddha also taught the twelve links which lead to the cessation of suffering, should dispel this feeling. It will be a natural progression to attempt to realise those links in the upward spiral to enlightenment, in sculpture.

The work, she says, will probably take her the rest of her life and most of the next to complete, meanwhile she hopes for positive results and dedicates the work to all the Buddhas, Bodhisattvas and suffering sentient beings.

Paṭiccasamuppāda

Introduction to the Twelve Links of the Dependent Origination of Suffering

The Twenty Four Elements of Dependent Origination

*	*
Ignorance	Nirvana…
Volitional Formations	Knowledge of the Deliverance
Consciousness	Deliverance
Mind/Body	Fading Away
Sense Bases	Disgust
Contact	Knowledge of How Things Are
Feeling	Concentration
Craving	Happiness
Attachment	Tranquillity
Becoming	Rapture
Birth	Joy

Old Age, Death ..... Suffering..... Faith

"The Paṭiccasamuppāda may be properly compared to the heart or essence of Buddhism" (Buddhadāsa Bhikkhu). It is the Buddha' s detailed analysis of the Four Noble Truths; suffering, its cause, its cessation, and the way to end it. It is divided into twenty four elements or links. Twelve of which lead sentient beings into suffering and twelve of which lead us out of suffering through the development of wisdom.

The message is that Ignorance of how things really are, (or the true nature of reality) is the primary root of all unwhole some states of mind in which greed, anger and ill will are rooted (Lobha, Dosa and Moha). Of the fetters which bind beings to the cycle of rebirth and suffering, it is the hardest to break.

The teaching is as contemporary today as it was when first given to us by the Buddha. Now that our greed, ignorance, hatred and ill will has done such enormous damage to our environment and has made our planet earth, whose resources we have plundered so ruthlessly, a less comfortable place in which to exist, we have at last realised the interdependence of all living forms.

It is only through the practice of the Pāramitās (the ten virtues: 1. Perfection in alms giving and generosity, 2. Morality, 3. Renunciation, 4. Wisdom, 5. Energy, 6. Forbearance (tolerance) 7. Truthfulness, 8. Determination (resolution), 9. Compassion, 10. Equanimity) that we have any hope of redeeming the situation. Modern technology can help us to clean up the mess but the practice explained in the Paticcasamuppada can help us clean up our **minds** which create it.

The meaning of democracy has been much misunderstood. Those who have suffered under repressive political systems often think that democracy brings the freedom to do as you please but pleasure also brings suffering as can be seen clearly in many democratic societies. Craving is never satisfied and although the twelve links of suffering can be severed at any point, it has been suggested that at a basic level, "Feeling", (the ring leader) should be analysed and disciplined before it leads us on to "Craving", "Attachment, and the whole heap of suffering which ensues. The message is "do not grasp or cling to anything". Freedom from attachment is true freedom, the freedom from suffering at every level of existence from personal to international. we have no time to waste.

Guide to the Exhibition

1. The Fountain of Ignorance

Ignorance (of how things really are) is the most deeply rooted and difficult of the twelve links of the Dependent Origination of Suffering to break. I have depicted the abstract and semi-abstract figures in the various groups in the exhibition with no eyes and heads empty of wisdom.

A person who is wise may often be compared to a fountain of wisdom. In the Fountain of ignorance, the central figure Ignorance is brain washing his two disciples; Greed and hatred. In one Ear and Out of the Other is incapable of learning anything. The three small ignorants stand in awe of their master.

2. Volitional (Karma) Formations.

Here the abstract figure symbolises the volitional activity which conditions all our actions and reactions in body, speech and mind, past, present and future. The centre of consciousness from which the formations arise is symbolised by the circular hollow from which a ladder leads up to the level of conscious being. On the reverse side, conception (physical and of events, thoughts, ideas, etc.) is shown as a flash of lightening. The wire figures represent the Karma formations and are therefore empty of form but vibrate with every passing sense impression.

3-6 Doorway of the Six Senses (Salāyatana).

This comprises the next four links, namely Consciousness, Mind and Body, the Six Sense Bases and Contact.

There is a theatrical quality about this piece which might be likened to the theatre of the mind. It is symbolised by a doorway in which the five senses are depicted in low relief in the panels on each side.

The senses on the left hand side of the door are sleeping and are awakening as the right hand door opens. Consciousness which has a magical quality is knocking (contact) on the door. Wisdom and Ignorance wait behind it. Ignorance has a reverse spiral in the centre of its body, symbolising the vortex which leads us into the black hole of suffering.

7. Feelings.

Feelings, pleasant and their opposite are playfully depicted in the six low relief panels which form a screen. Looking glass is on the reverse side so that we can mirror our own in passing.

8. Craving.

Is symbolised in this abstract piece whose hollow places can never be filled.

9. Attachment.

Here sensual attachment is depicted. A security guard stands on duty to protect wealth and pleasure. on the opposite side are the gamblers. They gamble with their own and others fortunes, with lives, health, the environment and time. Ultimately they will all be losers. Attachment to rules, rituals and personality belief (20 kinds of ego views) also lead to suffering.

10. Becoming.

Here is a family of TV heads, living in their TV set. They enjoy many delightful programmes but may also witness the destruction of life on this planet as we know it, the greatest horror movie, the ultimate experience!

11. Birth.

In this group, the wheel of rebirth is symbolised by a revolving door. Ignorance stands cradling a baby. The majority of us are born in ignorance, not understanding the true nature of reality.

The Buddha said to his disciple Ānanda; "Profound Ānanda is this Dependent origination". "It is through not understanding and penetrating this law that this world resembles a tangled ball of thread a birds nest, a thicket of sedge or reed and that man does not escape from the lower states of existence, from the causes of woe, perdition and suffering from the round of rebirth". (Dl5) And further (M28) "Whoso understands the Dependent Origination, understands the Law and whose understands the Law understands the Dependent origination".

12. Old Age and Death.

The mourners carry a coffin through the portal of death and the cycle of rebirth continues.

The Buddha taught us about suffering, impermanence and impersonality. Whosoever has not penetrated this impersonality of all existence and does not

comprehend that in reality there exists only this continually self consuming process of arising and passing bodily and mental phenomena and that there is no separate ego identity within or without this process, will not be able to understand Buddhism i.e. (the teaching of the Four Noble Truths - Suffering, its cause, the way to end it and its cessation,) in the right light. They will think that it is their Ego their personality which experiences suffering, performs good and evil actions and that will be reborn according to those actions. They imagine their personality will enter into Nirvāṇa via the eight fold path.

It is said in Vis XVI; Mere Suffering exists, no sufferer is found The deeds are but no doer of the deeds is there, Nirvāṇa is, but not the man who enters it; The path is, but no traveller on it is seen.

"Whosoever is not clear with regard to the conditionally arisen phenomena, and does not understand that all actions are conditioned through ignorance and the twelve links, thinks that it is an EGO which understands or does not understand, acts or causes to act, that comes to existence at rebirth, has sense impressions, feels, desires, becomes attached continues and at rebirth again enters a new existence. (Vis XVII)

The Balance of Male and Female
A Trilogy in Bronze

1. Aspiration. (Expectations)

This expresses the sometimes impossibly romantic expectations which men and women may have of one another. During the troubadour period in the courts of Eleanor of Aquitaine and her daughters in the South of France during the twelfth century, woman was honoured and powerful and men honourable, gentle and chivalrous.

The romantic ideal of love is buried deep in the collective subconscious in the western world and may to some extent have permeated other cultures globally which have been exposed to the cultures of western societies.

A young man today who aspires to win a beautiful young woman, may have to perform feats which are just as daunting as those of a knight of old. His tasks in a consumer based society may be just as difficult. The expectations on both sides may be impossible and doomed to disappointment.

2. Subjugation.

This satirises the exploitation and domination of women in authoritarian, patriarchal, hierarchical societies which are based on domination and power; where ranking rather than linking is the order.

In societies which are so structured, the feminine is trivialised, the arts decline and the possibilities of war and violence increase, often preceded by a marked rise in crimes of violence against women. Little progress is possible in the alignment of the masculine and the feminine.

3. Reconciliation. (Integration)

A humorous look at the future. Man and woman finally united - in outer space. When we begin to colonise the universe, it is to be hoped that we will not continue to wage the oldest war in history.

There are hopeful signs that we are at last beginning to recognise and respect the male/female energies in every individual. In Tantric Buddhism the

male/female elements are equal, interdependent and in their perfect balance can be transcended.

Intelligent education and equal opportunities may ultimately help us to transcend the stereotyped roles and concepts of the masculine and feminine, so enabling us to progress towards a better balanced society the conservation of planet Earth and world peace globally.



Dhamma Park

(A Brief Outline)

A unique 21st century Buddhist Theme Park for the development of Spiritual and Environmental Awareness, Holistic Research, Recreation and Enjoyment. A potentially skilful way of teaching Environmental Education and Spiritual Ecology, via the Buddhist teaching on the Universal Law of Dependant Origination (Paṭiccasamuppāda) so helping to promote ethical values in society.

First Phase.

To place a series of modern sculptures, symbolising the Buddhist teaching on Dependant Origination, the twenty-four elements in the chain of cause and effect which can lead us from Ignorance into Suffering and from Faith to Enlightenment, in a modernistic park. (see p. X on 15 for more detailed information)

The Work.

The models for the Twelve Links of The Dependant Origination of Suffering (first series) will be enlarged to life size and cast in bronze and other materials. The artist is now working on ideas for the next Twelve Links which symbolise the Way to the Cessation of Suffering.

The Artist

The sculptures are the work of the British Artist, Venetia Walkey (see resume and catalogue). They were exhibited for the first tine at The Alliance Francais de Bangkok in December 1992.

The Park.

A sketch plan of the Park has been created as a possible model and a model is under construction.

The Goal.

To encourage and promote ethical values in society and to raise public awareness of the Environment and Ecology through communicating the Buddha's teaching on the interconnectedness of all beings, in entertaining and unusual ways, in an environment which will nourish body, mind and spirit.

Time Frame and Planning.

Development could take place in planned phases as time, resources and interest permit to establish the twenty-four sculptures in the Park will take from three to five years. Development can be on a small or large scale and can be adapted to any given country in the Asia Pacific region or in other parts of the world.

We would hope in Thailand to make it a Community Based Project as far as possible, inviting suggestions, practical help and guidance from the Buddhist Sangha and all sections of society. We would particularly like the children to participate in designing and planning their own Park (see p. X no XX).

Discussion.

A discussion is under way and we would like to hold some meetings in the next few weeks. We are in the process of enlisting the support of people who are truly concerned about the declining values in society and are not afraid of exploring new ways of bringing them back.

Sponsorship.

We are looking for sponsors to help us realise this project which we hope will be of great benefit to society. The Mongkut Sapha Foundation is acting as co-ordinator.

Conclusion.

We will be pioneering in alternative, experiential Ethical and Environmental Education via the practise of Deep Spiritual Ecology, based on the teaching of the universal law of cause and effect. We will be combining both traditional resources, the four elements and more traditional ways of teaching with ultra modern means of High Technology, Audio Visual Media to Virtual Reality and beyond.

This will enable us to keep a high degree of flexibility and novelty in the presentation of these universal truths at many different levels, in entertaining an unusual way to keep pace with rapidly changing social conditions and public tastes. It will in effect be counteracting the adverse effects of the commercialisation of culture and over rapid industrial and economic development, with the sustainable material and spiritual values of peaceful interaction and artistic expression. This will also help to restore the spiritual element in the arts.

Your participation and suggestions will be welcomed.

Dhamma Park

(General Description)

Plans are under discussion, to create a centre for the development of Spiritual and Environmental Awareness, in the informal setting of a Holistic Research Park, in Thailand. The foundation stone of the Park will be spiritual, the teaching of the interdependence of all being - (Paṭiccasamuppāda) It will be pioneering in experiential Buddhist education, recreation and entertainment, to cultivate values essential to the true "Well"-being of society. Dhamma Park will be nourishing for body, mind and spirit.

Humour as a Valuable Resource.

In the effort to communicate subjects of great importance, the element of humour is often overlooked. Humour is also becoming a scarcer commodity especially in urban areas, as people struggle to adapt to the stresses and strains of modern life, air and noise pollution, traffic congestion, unbridled development and the commercialisation of their culture.

The Place of Humour and the Arts, in the Quest for a Spiritual Reintegration.

It is perhaps through humour and the arts, that environmental and spiritual education can be illustrated and presented, in ways that are appealing, entertaining and easily understood. In the past, the original dynamic of art was spiritual. Jose A. Arguelles, observed in *Transformative Vision*, that "sacred art expressed the perceptions of the people, their deepest insights and highest aspirations. Today much of art reflects their perversions and has been directed to the service of economics.

Art and humour will carry the message of the Park and playfully reconnect them with the sources of spirituality. In this sense, the Park will be a place of healing—the breach between materialism and spirituality, nature and nurture. Elements of high technology will be used wittily and disarmingly, to counter the consumer culture which it usually promotes, via presentations of both visual and performance art. There will be an Arts and Study centre in the Park.

The Park as a Suitable Location.

Buddhism was originally taught in the open air, in groves and parks. By moving into the informal setting of a modernistic Park—a cross between a Social Science and Amusement Park, a transition will take place between the more orthodox style of teaching Buddhism and environmental education and methods that will make them more accessible and enjoyable to people of all races, creeds and pre-occupations.

The Sculptures.

In order to focus attention initially on the twenty-four laws of cause and effect, which lead us from ignorance into suffering and from faith born of suffering to enlightenment, a series of unorthodox, humorous and contemporary sculptures have been specially created for the Park.

The Sculptures will mark **a symbolic journey** from "The Fountain of Ignorance" to "Nirvāṇa." They will act as sign posts on this Spiritual Ecology Walk, placed in varied environments which will reflect their individual but interrelated nature; Key points will be The Fountain of Ignorance, the imposing Doorway of the Six Senses, set on a hill, The Doorway of Birth and Death, The Fountain of Wisdom and finally Nirvāṇa, at the top of a mountain.

The Environment.

The shape of the Park resembles a Buddha Footprint, symbolic perhaps of a step in the right direction for human culture. It will be surrounded by a wide moat which can be circumnavigated by boat, on foot or in silent transport, such as bicycle rickshaws, along shady pathways. These will be punctuated by pavilions for rest and refreshment, set out over the water.

A Central Causeway, spanning two lakes with four islands in each lake in both the upper and lower half of the Park, might be compared to the backbone of the body of land. The islands and their conceptual sculptures are linked by bridges to the causeway and to each other. They represent further stages on the path to enlightenment. They will also have a practical use, as appropriate to their objective, e.g.: On the islands of "Deep Concentration, there will be facilities and guidance for Insight Meditation.

The causeway gradually ascends from the entrance of the Park to the **Mountain of Nirvāṇa**, the ultimate destination. It will be visible but inaccessi-

ble, viewed only from pathways surrounding a beautiful lake, filled with white lotus. In the centre, the fully opened eye of wisdom will be found.

The Landscape.

This will vary from formal gardens in the South of the Park, to becoming gradually wilder and more natural, with indigenous forest and vegetation in the North and in the area surrounding the park. The habitat will be suitable for Ecology Walks, Nature trails and Wild Life. There may be suitable places for Forest Dwelling Monks to stay.

Some areas in the park will produce organically grown fruit and vegetables for use in the vegetarian and other restaurants. Herbs will be cultivated for use in the **Natural Health Centre** which is envisaged. The environment will be free from pesticides and chemicals.

The Children's Park.

Children will be specially welcome visitors. A special area will be designated. It will include a children's farm, an adventure playground based on the theme of Dependant Origination and facilities for the integrated experiential study of ecology and the environment in the light of the Buddhist teachings, e.g.; Arts based workshops.

Alternative Technology.

Alternative and appropriate technology will be used throughout the Park, e.g.; solar panels for lighting and heating, Bio Digesters, recycling of refuse and windmills for power.

Staffing.

Teachers at Dhamma Park will be spiritual guides and Friends—Kalyana Mitta. (pāli) Security Guards, gardeners, technicians, maintenance personnel and others, will be "The Guardians of Mindfulness and Awareness," wearing distinctive clothes, bearing the Park logo, "The eye of Wisdom".

For Those Less Able.

Opportunities will be created for those with handicaps or disabilities, for example the blind, who often "see" better than the sighted. They can be trained as guides, and work in the Health centre, giving Thai Classical Massage and in other suitable occupations. Wherever possible the Park will be accessible for the disabled.

Planning.

We envisage the centre evolving organically from the basic structure of the Park—the teaching of the interdependence of all phenomena. Development could take place in gradual phases as time, resources and necessity permit. Much of the project could be community based. Guidance, suggestions and practical help will be invited from the Buddhist Sangha, alternative agricultural developers, environmentalists, members of the public and from all the professions. We would especially like the children to involve in the planning and creation of their park with guidance from specialists in this field.

Conclusion: A Forum for Reflection, Action, Social Realities and Change.

Masanobu Fukuoka, pioneer of the return to natural farming, concludes in his book *The One Straw Revolution*, that "The point must be reached when scientists, philosophers, men and women of religion, (artists) and all who work in the fields, should gather here (at his farm) and gaze out over these fields and **talk things over**". He thought this must happen "if people are to see beyond their specialities. **An object seen in isolation from the whole, is not seen clearly**, it is not the real thing." He also declared that it is impossible to **know** nature, because it lies beyond the reach of human intelligence. That which it is conceived to be, is only the **idea** of it, arising in each person's mind. He thereby endorses the need to return to a **Unitive Vision**. The Buddha's teaching on Dependant Origination is the Perfect Way

If scientists, philosophers, men and women of religion, artists, healers and all who work in the fields of positive human endeavour, could gather in Dhamma Park, to discuss the purpose of **being** and learn to see beyond their differences and specialities, ecumenically, in a sharing of all the Buddhist traditions and open to other denominations, much progress might be made towards a more positive re-orientation of human culture.

The Benefits.

Dhamma Park in Thailand, can become a resource for Buddhism and Ecology, spiritual Tourism and the International Community both Buddhist and non Buddhist. It will reflect the clear light of Buddhism which is inherent in Siam, but which has, because of material and spiritual pollution, grown dimmer in recent years. It is to be hoped that people of all ages, races, beliefs and pre-occupations, will be guided towards a wiser more compassionate

approach in focusing on the ethical care of their own and other's Inter-Being and in that of all other forms of life and life giving sources on our planet. This could perhaps result in a more aware and sensitive management of global resources and the environment.

Learning to watch our feelings—the ringleaders, and to free ourselves from craving and attachments which bring suffering, we may discover the way to perfect freedom, for as Thich Nath Hahnh, Vietnamese Buddhist Monk, poet, author and founder of the new order of "Inter- Being" says, —Buddhism is a clever (skilful) way of enjoying yourself.

The Future.

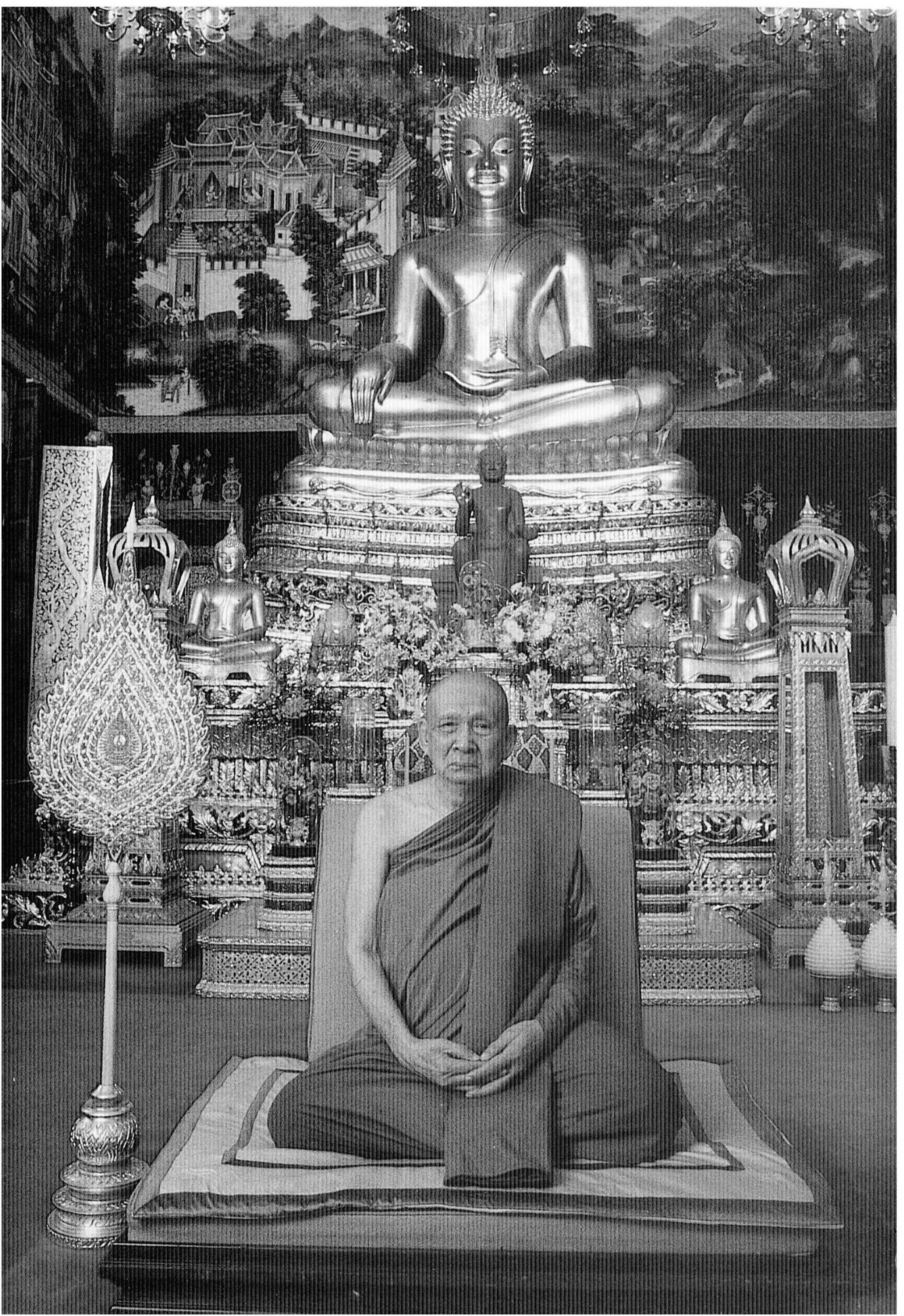
All indications so far have been that the time is ripe for the establishment of a contemporary Buddhist Centre for the development of spiritual and environmental awareness, to help promote a true understanding of culture, morality and value systems. This would help people towards an appreciation of appropriate social values both material and spiritual.

We will be pioneering in alternative experiential, holistic Buddhist and Environmental Education., combining both traditional and modern resources. This will enable us to keep a high degree of flexibility in the presentation of the teaching at many levels, in entertaining and unusual ways, to accord with rapidly changing public tastes and encouraging a return of the spiritual element in the arts.

Your participation and comments will he welcomed.

Please Contact. Dhamma Park

Steven Ray Petersen
The Mongkut Sapha Foundation
6th Floor. KMIT Building.
328 Sri Ayudhya Rd.
Bangkok 10400.
Tel. (662) 245-9052. or Tel (662) 285-8541-9 ext. 1105
Fax. (622) 587 4350.



นิทรรศการพระประวัติเทิดพระเกียรติ

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ในวโรกาสทรงเจริญพระชนมายุ ๘๐ พรรษา

ณ ห้องประชุมสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย

วัดบวรนิเวศวิหาร

๑-๗ ตุลาคม ๒๕๓๖

โดย สำนักเลขานุการสมเด็จพระสังฆราช

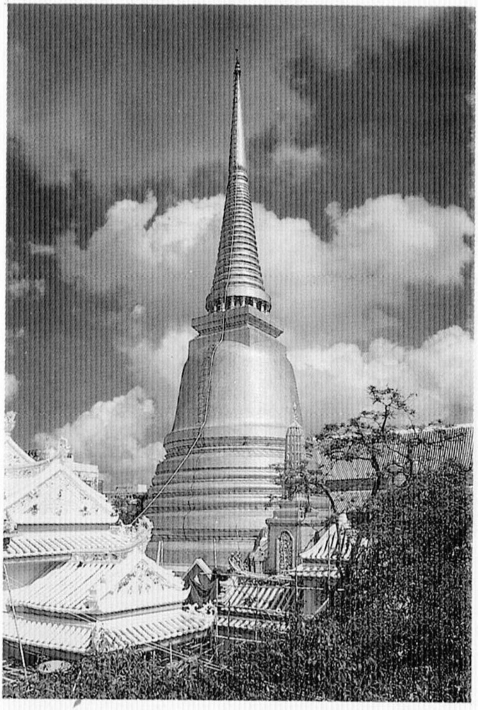
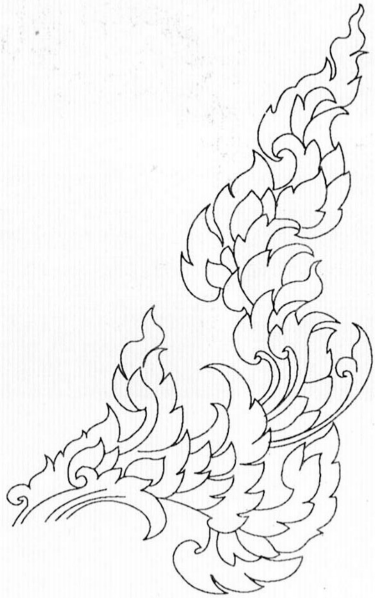
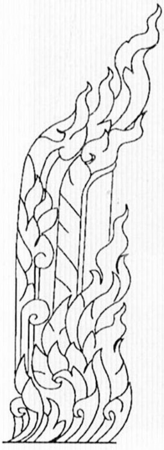
In Honour of the 80th Birthday Anniversary of
H.H. Somdet Phra Nyāṇsaṃvara, the Supreme Patriarch

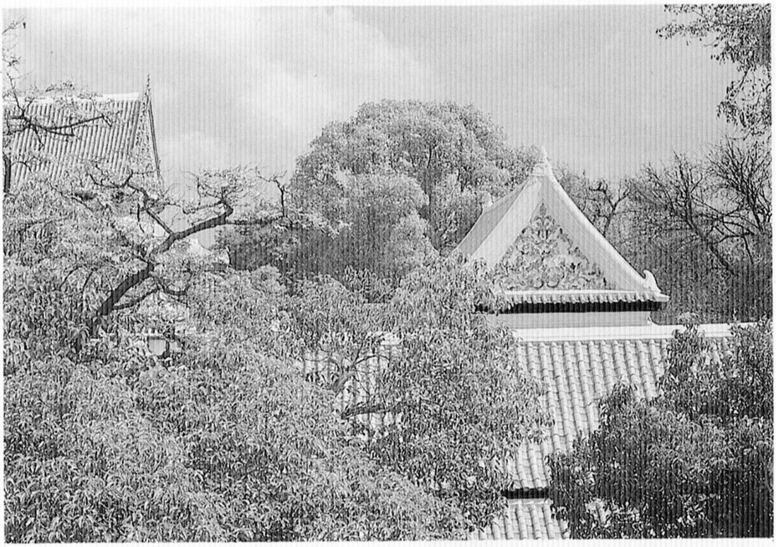
At Mahāmakuṭa Rājavidyālaya
Wat Bovoranives Vihāra
Oct 1 - 7, 1993
An Exhibition of His Biography

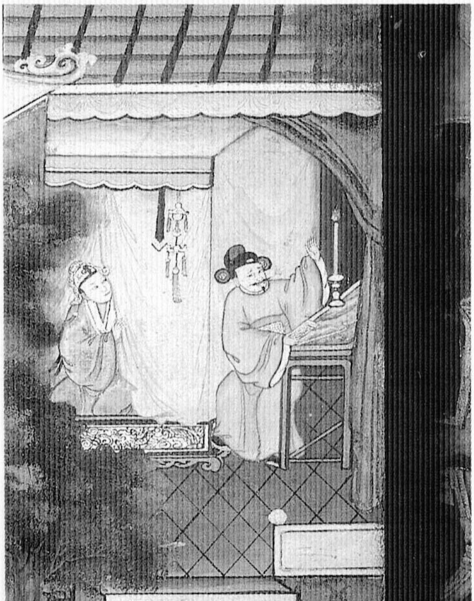
by

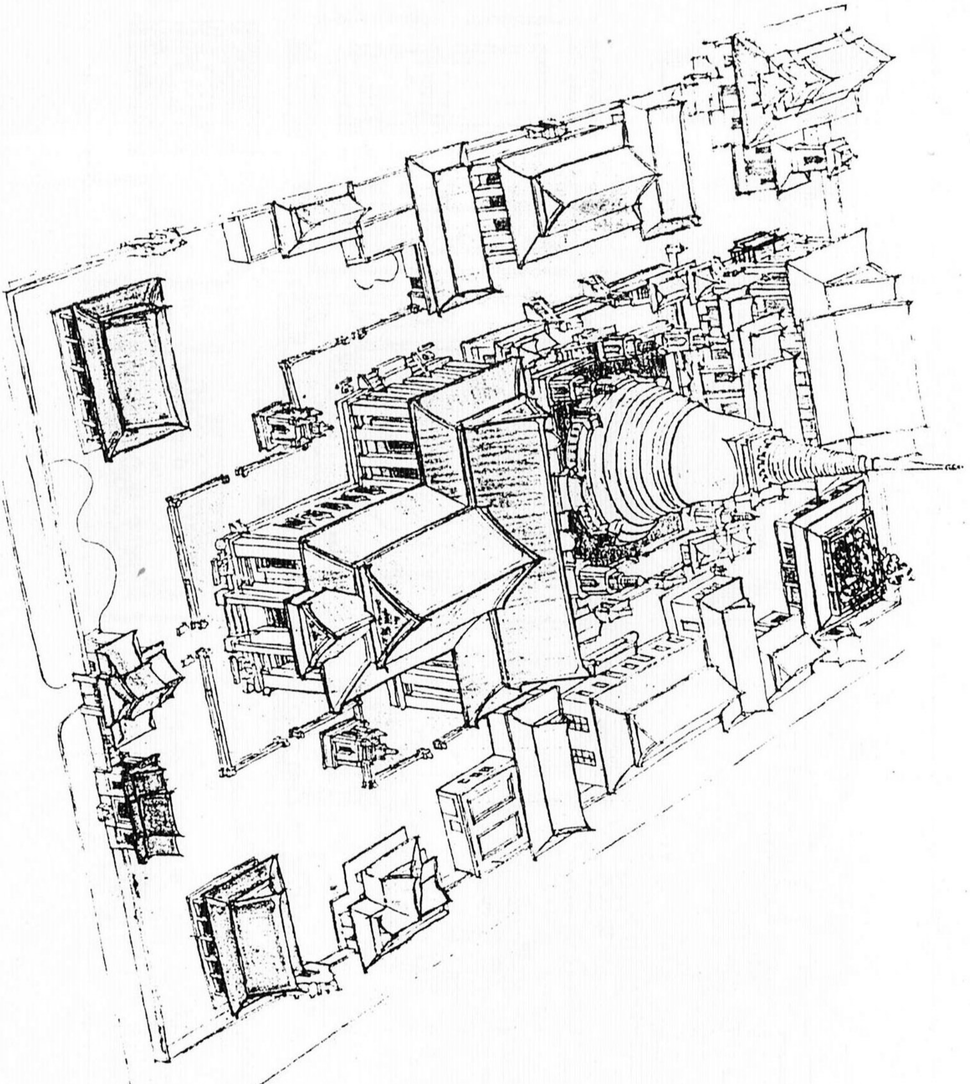
Office of the Supreme Patriarch's Secretary

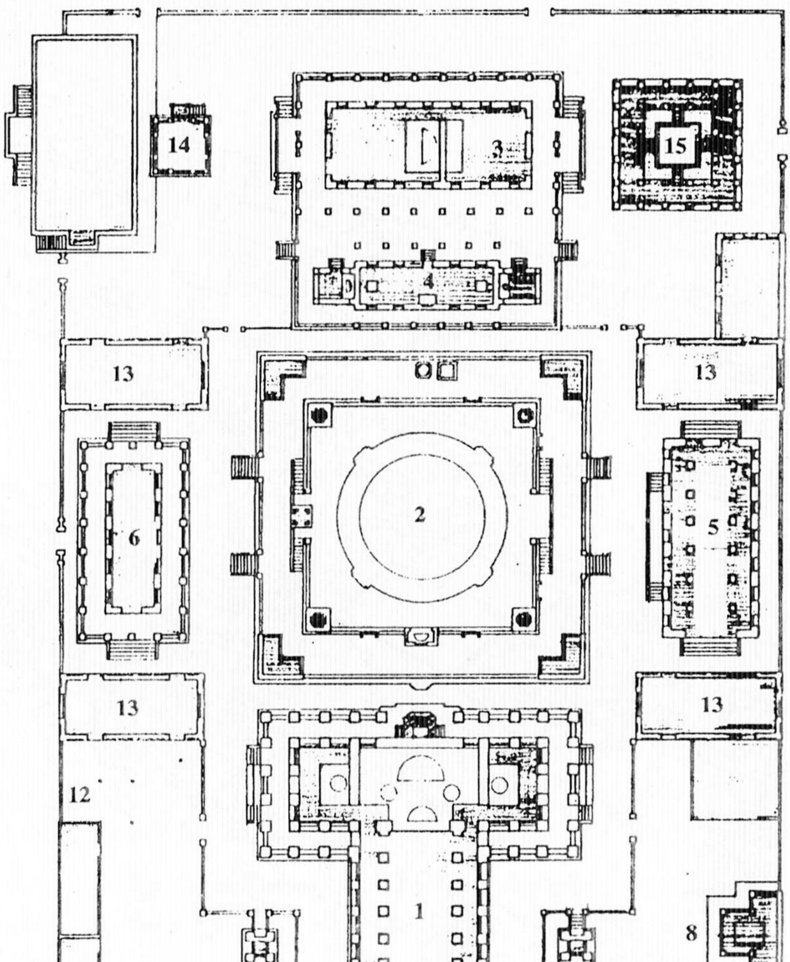
พิมพ์ที่โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย หน้าวัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร
พลอากาศเอก หะริน หงสกุล ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา พ.ศ. ๒๕๓๖ โทร. ๒๘๑๗๗๔๐







14
3
15
4
13
13
2
6
5
13
13
12
1
11
11
8
7
7
9
10

แผนผังเขตพุทธาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร

Plan of the Buddhavasa Precinct of Wat Bovoranives Vihara

เขตพุทธาวาส

1.	พระอุโบสถ	The Uposatha Hall
2.	พระเจดีย์	The Great Chedi
3.	วิหารพระศาสดา	Vihāra Phra Sāsadā
4.	วิหารเก๋ง	Vihāra Geng
5.	ศาลาการเปรียญ	Sālā Karnparien-The Hall of Knowledge
6.	หอไตร	Hor Trai-The Tipitaka Hall
7.	ศาลาแดง	Sālā Daeng-The Red Pavilions
8.	เก๋งพระพุทธบาท	The Buddha's Footprint Shrine
9.	ประตูหน้าวัด	The Main Gateway
10.	พลับพลาเปลื้องเครื่อง	The Pavilion for Changing the Royal Costume
11.	พระปรางค์	Prang-Stupa
12.	ศาลาไวยาวัจกร และตึกวรพรต	Sālā Veyyavacchakorn and Voraprot Building
13.	ศาลาฤาษี	Sālā Rersee-The Hermit's Pavilions
14.	หอระฆัง	The Belfry
15.	โพธิฆระ	The Bodhi Tree Enclosure

สมเด็จพระญาณสังวร
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

คณะสงฆ์ไทยเป็นสถาบันหนึ่งที่มีบทบาทและมีความสำคัญต่อสังคมไทยมาแต่ครั้งสุโขทัยจวบจนปัจจุบัน สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ประธานาธิบดีแห่งสังฆมณฑลทั่วพระราชอาณาจักร ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว องค์พระประมุขแห่งชาติได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาขึ้นอย่างต่อเนื่องกันมาเป็นลำดับมิได้ขาด เพื่อเป็นการเชิดชูพระพุทธศาสนา เป็นการเทิดทูนสถาบันสงฆ์ และเป็นที่สักการะบูชาของปวงพุทธศาสนิกชนทั่วไป

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก แห่งคณะสงฆ์ไทยพระองค์ปัจจุบันคือ เจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร (สุวฑฺฒนมหาเถระ) เสด็จสถิต ณ วัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร ทรงได้รับสถาปนาเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๓๒ นับเป็นสมเด็จพระสังฆราช พระองค์ที่ ๑๙ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราช ทรงเข้าสู่เพศพรหมจรรย์ตั้งแต่ทรงพระเยาว์ พระชนมายุ ๑๔ พรรษา และได้ทรงเจริญในสมณธรรมเนกขัมมปฏิบัติเป็นลำดับมา ทรงมีพระปรีชาสามารถในการศึกษาสอบได้เป็นเปรียญธรรม ๙ ประโยค อันเป็นชั้นสูงสุดทางการศึกษาพระปริยัติธรรมของคณะสงฆ์ไทย

โดยที่ทรงสมณคุณเป็นอเนกนัย จึงทรงได้รับพระราชทานยกย่องในสมณศักดิ์อันสูงส่งขึ้นเป็นลำดับ จนกระทั่งได้รับพระราชทานสถาปนาขึ้นเป็นสมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก องค์พระประมุขแห่งคณะสงฆ์ไทย นับเป็นลำดับที่ ๑๙ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

เจ้าพระคุณสมเด็จพระสังฆราชทรงมีพระเมตตาคุณปกแผ่ไปยังประชาชนทุกหมู่เหล่า ไม่เฉพาะแต่พุทธศาสนิกชนเท่านั้น ได้ทรงบำเพ็ญศาสนกิจเป็นคุณประโยชน์แก่พระพุทธศาสนา ประเทศชาติและประชาชนเป็นเอนกประการ พระกรณียกิจที่ทรงบำเพ็ญเหล่านั้นได้มีส่วนช่วยบรรเทาและปัดเป่าปัญหาของประเทศชาติและประชาชนให้เบาบางหมดไปได้เป็นอันมาก ยังความสงบสุขทั้งทางกายและทางใจให้บังเกิดแก่สังคมและชาติบ้านเมือง

เป็นอเนกอนันต์ เป็นต้นว่า

ในด้านการศึกษา ได้ทรงจัดตั้งกองทุนเพื่อส่งเสริมการศึกษาของเยาวชนขึ้น และเป็นทุนการศึกษาแก่เด็กนักเรียนปีละจำนวนหลายสิบทุนต่อเนื่องกันมาเป็นเวลานาน

โปรดให้สร้างโรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขตขึ้น ที่อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อเป็นสถานศึกษาสำหรับเด็กนักเรียนที่เรียนดีเด่นแต่ยากจนจากทั่วประเทศ เป็นโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์แบบสหศึกษา พร้อมทั้งโปรดให้ตั้งมูลนิธิอุปถัมภ์กิจการของโรงเรียนดังกล่าวด้วย

ในด้านการสาธารณสุข เพื่อการอยู่ดีมีสุขของประชาชนก็ได้โปรดให้สร้างตึกวชิรญาณวงศ์ และตึกวชิรญาณสามัคคีพยาบารขึ้น ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย เพื่อเป็นตึกสงฆ์อาพาธและใช้ประโยชน์ทางการแพทย์

ทรงเป็นประธานอุปการะในการจัดหาทุนสร้างตึก ภปร. ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย เพื่อใช้เป็นตึกผู้ป่วยนอกและใช้ประโยชน์ทางการแพทย์

โปรดให้สร้างโรงพยาบาลวัดญาณสังวรารามขึ้น ณ วัดญาณสังวราราม อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เพื่อเป็นที่บำบัดรักษาภิกษุสามเณรและประชาชนที่เจ็บไข้ในบริเวณใกล้เคียง

โปรดให้สร้างโรงพยาบาลสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต ขึ้นคู่กับ โรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต ณ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อเป็นที่บำบัดรักษาประชาชนในถิ่นทุรกันดารโดยรอบ

ในด้านการพระศาสนา เพื่อความเจริญมั่นคงของพระพุทธศาสนาก็ได้โปรดประทานพระอุปถัมภ์ในการก่อสร้างวัดพระพุทธศาสนามากมายทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เช่น วัดรัชดาภิเษก อำเภอบ่อพลอย และวัดพุทธวิมุติวนาราม(พุมุด) อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี วัดวังพุไทร อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี วัดญาณสังวราราม อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี วัดล้านนาสังวราราม อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ วัดสันติคีรี และพระบรมธาตุเจดีย์ศรีนครินทรามหาสันติคีรี ณ ดอยแม่สลอง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย วัดพุทธรังษี นครซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย วัดจาการ์ตาธรรมจักรชัย กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย วัดสิริกิตติวิหาร เมืองกีรติปูร ประเทศเนปาล เป็นต้น

ในด้านการอบรมสั่งสอนประชาชนให้รู้จักพระพุทธศาสนาและประพฤติปฏิบัติศีลธรรมเพื่อความดีของชีวิตและสังคม ก็ได้ทรงมีพระเมตตาประทานพระธรรมเทศนาประจำทุกวันพระ ๑๔ ค่ำ ๑๕ ค่ำ ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร ทรงอบรมการฝึกปฏิบัติสมาธิกรรม

ฐานแก่สาธุชน ณ ตึก สว ธรรมนิเวศ วัดบวรนิเวศวิหารทุกวันพระและวันหลังวันพระ ตลอดถึงประทานพระโอวาทและธรรมกถาในโอกาสต่าง ๆ เสมอมามิได้ขาด ทรงพระนิพนธ์หนังสือธรรมและจัดพิมพ์แจกจ่ายแก่สาธุชนทั่วไปอยู่เสมอ

ได้เสด็จไปเยี่ยมเยียนวัดและพุทธศาสนิกชนในจังหวัดต่าง ๆ แม้ในที่ห่างไกล ทั้งในภาคอีสาน ภาคเหนือ และภาคใต้ ยังความปลื้มปีติและอบอุ่นใจให้เกิดแก่พุทธศาสนิกชนทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์โดยถ้วนหน้า

นอกจากนี้ ยังได้ทรงพระเมตตาเสด็จไปทรงปฏิบัติศาสนกิจในต่างประเทศ เพื่อฉลองศรัทธาของพุทธศาสนิกชนในที่นั้น ๆ อีกด้วย เช่น

- เสด็จไปประทานบรรพชาอุปสมบทแก่กุลบุตรชาวอินโดนีเซีย
- เสด็จไปประทานบรรพชาแก่กุลบุตรศากยะ ณ ประเทศเนปาล
- เสด็จไปทรงเยี่ยมวัดและพุทธศาสนิกชนในประเทศต่าง ๆ ในเอเชีย ยุโรป อเมริกา และออสเตรเลียเป็นหลายครั้ง
- และล่าสุด เสด็จไปทรงเจริญศาสนสัมพันธ์กับสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นทางการ ตามคำกราบทูลอาราธนาของรัฐบาลจีน นับเป็นการเจริญศาสนสัมพันธ์เป็นทางการระหว่างไทย – จีน เป็นครั้งแรกในประวัติแห่งความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสอง

พระกรณียกิจทั้งปวงที่เจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช ได้ทรงปฏิบัติมาแล้ว ล้วนอำนวยสุขประโยชน์แก่ปวงพุทธศาสนิกชนและชาติบ้านเมือง เป็นอเนกอนันต์ นำมาซึ่งเกียรติคุณชื่อเสียงอันดีแก่ประเทศชาติด้วยเป็นอันมาก

ขอเจ้าพระคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช จงทรงเจริญพระชนมายุยั่งยืนนาน ทรงเจริญด้วยพระพรรณะ สุขะ พละ เป็นนาถะอันประเสริฐของพุทธศาสนิกชนและชาติบ้านเมืองสืบไปชั่วกาลนาน เทอญ

Short Biography
of
H.H. Somdet Phra Nyāṇasaṃvara

H.H. Somdet Phra Nyāṇasaṃvara, the Supreme Patriarch was in his early days known as Charern, his family name being Gajavatra. The first son of three children, he was a native of Kanchanaburi, a province bordering Burma, 130 km. to the west of Bangkok. He was born on the third of October 1913 (B.E. 2426).

His father's name was Noi Gajavatra, his mother's, Kimnoi.

It is said that H.H. Somdet Phra Nyāṇasaṃvara became distinguished for his serenity of spirit and very high intelligence early on, showing signs of his future profession. Even as a child, his favorite play things were centered around the monkhood. Sometimes he dressed himself like a monk and imitated monk's activities; carrying an alms-bowl, reciting Pāli verses after alms-collecting, preaching a sermon and so on.

His secular education began when he was 8 years old. Admitted to an elementary school located in Wat Devasanghārām in the city of Kanchanaburi near his home, he completed Prathom 5 (5th grade), equivalent to Mathayom 2 of the present national education curriculum.

Upon completing of his elementary education, he was ordained a Sāmaṇera (novice) at Wat Devasanghārām, in Kanchanaburi, at the age of fourteen, Phra Kru Adulsamaṇakit, the abbot of Wat Devasanghārām, was his preceptor.

In the second year of novitiate, he began his higher Buddhist education. At that time, Pāli language instructors were not available in the province of Kanchanaburi; therefore, with his preceptor's consent and help, he journeyed to Wat Saneha in Nakhon Pathom, a province 77 km. east of Kanchanaburi, to study Pāli. He spent two years there; then, to further his Pāli and Dhamma study while still a Sāmaṇera, he moved to Wat Bovoranives, the most important center of Gaṇa Dhammayuttika and the royal residence of the three past Supreme Patriarchs. There in 1941 (B.E. 2484) he completed his Pāli language study and passed the 9th grade, the highest level of Pāli examination as constituted by the Thai Saṅgha.

In 1933 (B.E. 2476) at the age of twenty, he returned home to Kanchanaburi and was ordained as a bhikkhu (monk) at his former monastery, Wat Devasanghārām, a temple of the Mahānikāya sect. He passed one rains retreat there; at the end of the rains retreat, in the same year, he returned to Wat Bovoranives and was reordained as a monk of the Dhammayuttika sect. His reordination ceremony was presided over by Somdet Phra Sangharāja Chao Krom Luang Vajirañāṇavangsa, the thirteenth Supreme Patriarch and the fourth lord abbot of Wat Bovoranives.

His Holiness' exceptional ability moved him rapidly through the lines of ecclesiastical promotion[1]. First the title of Phra Sobhoṇganāphorṇ (Rājāgaṇa) was bestowed upon him at the age of thirty four in 1947 (B.E. 2490) and was later promoted to a higher rank of the same titular name in 1952 (B.E. 2495) at the age of thirty nine. His third hierarchical promotion still bearing the same titular name, took place in 1955 (B.E. 2498) when he was forty two years old. A year later, in 1956 (B.E. 2499), he received his fourth hierarchical promotion entitled Phra Dhammavarāphorṇ when he reached his forty third year. This auspicious event coincided with the royal ordination of H.M. King Rāma IX, Bhumiphol Adulyadej, the present monarch of Thailand. At the age of forty eight, he was appointed to the position of Phra Sāsanasophon, next in rank only to the seven top ecclesiastical administration leaders who held the title of Somdet.

The special titular name of Somdet Phra Nyāṇasaṃvara, which was not given to any bhikkhu for one hundred and fifty years since the reign of King Rāma II, was again bestowed upon His Holiness in 1972 (B.E. 2515) when he was fifty nine years of age. In 1989 His Holiness was invested by Their Majesties the King and Queen as the Supreme Patriarch (Sangharāja) with the special titular name of H.H. Somdet Phra Nyāṇasaṃvara, Somdet Phra Sangharāja Sakalmahāsanghapariṇāyaka. In short, he rose rapidly through the ecclesiastical ranks.

In 1956 (B.E. 2499) the present monarch, H.M. King Bhumiphol Adulyadej, chose to be ordained as a bhikkhu for a period of fifteen days from October

---

[1] Thai ecclesiastic rank is called Phra Rājāgaṇa and is of six levels viz (1) the "common" level. (2) the Raj level. (3) the Thep level, (4) the Dhamma level, (5) the level immediately next to the level of Somdet and (6) the level of Somdet. Each level of Rājāgaṇa usually has its own specific name. The highest office of the Thai Saṅgha is that of Somdet Phra Sangharāja (H.H) the Supreme Patriarch.)

22, 1956 to November 5, 1956, during which he resided in Wat Bovoranives. Krom Luang Vajirañāṇavangsa, the then Supreme Patriarch acted as "Upajjhāya—Royal Preceptor" to His Majesty. His Holiness, then holding the title of Phra Sobhoṇgaṇāphorn, was also chosen to be an adviser and guardian to the Royal Bhikkhu. This special and important occurrence added precious memories to His Holiness' life history.

In 1978, a special assignment was entrusted to His Holiness when the Crown Prince chose to become a monk for fifteen days, residing in Wat Bovoranives, between November 6 to 20, 1978. His Holiness became the Crown Prince Bhikkhu's instructor and adviser in monastic codes of discipline and the Buddha's teachings.

Hierarchical and ecclesiastical responsibility in various departments[2] from the bottom to the highest positions and ranks, were also assigned to Somdet and the burden increased in proportion to the hierarchical promotion.

His Holiness has had a remarkable record of ecclesiastical administration, which can be summed up as follows:

When the Buddhist Order was still under the Saṅgha Act the order of 1941, in which the Gaṇa Saṅgha was molded on the civil system under the National Constitution,[3] His Holiness was appointed acting Chief of Administration Department, Dhammayuttika affairs only.

In 1962, the 1941 Act was replaced by a new law entitled "Act on the Administration of the Buddhist Order of Saṅgha, Buddhist Era 2505 (1962)", His Holiness became a member of Mahā Thera Samāgom (The Elders' Council) on the very day that the new act[4] became effective. He was also Chief Administrative Authority of the Bangkok-Samutprakan municipality dealing with Dhammayuttika affairs only.

In the field of ecclesiastical education, His Holiness was Chairman of the Ecclesiastical Education Board of the Thai Saṅgha and also Chairman of

---

[2] Under the 1941 Act the central administration of the Gaṇa Saṅgha was organized into 4 Departments, viz.

1. Administration Department
2. Education Department
3. Propagation Department
4. Public Works Department

[3] Established by the Saṅgha Act on Buddhist Brotherhood (Gaṇa Sangha) of the Buddhist Era 2482 (1941).

[4] Under the 1962 Act, the Mahā Thera Council was revived in a form similar to that established under the Buddhist Church Administration Act 1902.

Executive Committee of the Training Institute for Dhammadūta Bhikkhus Going Abroad. He was also Chairman of the Executive Board of Mahāmakuṭa Buddhist University, the first Buddhist University established in Thailand, under the Patronage of Dhammayuttika Administration.

After the passing away of Phra Brahmamunī (Suvacathera), the fifth abbot of Wat Bovoranives in 1961, His Holiness was appointed the sixth abbot of Wat Bovoranives, while holding the title of Phra Dhammavarāphorn̩. The renovation and decoration of the aged and decayed buildings and residential quarters in the monastery took place immediately after his appointment. The one hundred year-old Uposatha hall (Main Assembly Hall), originally made of bricks and plaster, was restored by fitting beautiful white marble slabs over the outside columns and walls. The old doors and windows of the Uposatha hall were replaced with new and beautifully carved teak ones. Other buildings throughout the monastery were renovated and remodeled. The construction of new buildings to accommodate and support new activities was undertaken. The compounds of the monastery were furnished with a variety of shrubs and trees. At this time, the whole of Wat Bovoranives was renovated, reshaped, and rebeautified.

Concerning monks and novices in the monastery, His Holiness supports and encourages monastic education in every possible way. He continually selects instructors and tutors in Dhamma and Pāli studies for new bhikkhus and novices, and scholarships for higher studies, both at home and abroad are granted every year. Necessary facilities such as libraries, etc., have been provided by His Holiness for monks and novices.

Regarding education outside Wat Bovoranives, through His Holiness' initiation and guidance, more new schools and institutions are constructed to meet the needs and requirements of the Thai people.

The construction of Wat Nyāṇasaṃvarārām in Bang Lamung District near Pattaya, Chonburi province, is a most significant event. Its majestic beauty and beautiful buildings are known far and wide. The significance and importance of this monastery is proven by their Majesties royal patronage. Their Majesties the King and Queen graciously accepted it and placed it under the first grade[5] (top grade) of Royal Monasteries under royal patronage. More-

---

[5] All Buddhist monasteries in Thailand are duly classified in order of importance. Out of more than 30,000 monasteries throughout the kingdom, over 150 monasteries are taken out and grouped together under another category of classification. This top group is given the name of Royal Monasteries, and is divided into three grades, from first to third grade.

over, His Holiness is called upon by people from all walks of life to assist in establishing public places such as schools, colleges, hospitals and so on. The bhikkhus annex and new 24 storey-out-patient building in Chulalongkorn Hospital are the best examples of His Holiness' patronage and generosity given to the public.

His Holiness' backing of education is rooted in his own inner love of learning, which he has had since his childhood. His unceasing energetic striving for knowledge has resulted in outstanding success in his study. His Holiness is not only well-versed in Sanskrit and Pāli, which are the classical Buddhist languages, but he also studied Chinese, French, German and English. Although monastic responsibility and administrative duties caused him to put aside further study, His Holiness did not abandon his study of English. His fluency in English has led him to encourage extensive exchanges of religious dialogue and ideas in Wat Bovoranives. He himself used to give lectures on Dhamma in English to foreigners.

Apart from his secular and religious proficiency, His Holiness is keenly interested in meditation and concentration practices. When he was a young monk, he went to visit many forest-meditation centers up-country, staying there for two to three months a year devoting himself to spiritual practice. Later the burden of ecclesiastical administrative duties was so great that he was unable to find time to enter forest-meditation centers as before. His Holiness does not surrender to the situation. He creates his own forest-like seclusion in his own shelter in the city, because he is of the view that one should practice meditation and concentration wherever one dwells by creating forest-like seclusion in one's mind.

It can therefore be said that His Holiness is endowed with three unique qualifications: administrative skills, academic ability, and proficiency in meditation and concentration. He balances all three harmoniously in his day-to-day life.

In accomplishing his administrative and academic duties, His Holiness closely follows the example of his royal predecessor at Wat Bovoranives, the late Somdet Phra Mahā Samaṇa Chao Krom Phraya Vajirañāṇavarorasa, who was a master of Buddhist studies and a reformer of ecclesiastical administration. He wisely emulates the meditation and concentration practice of his preceptor, the late Somdet Phra Sangharāja Chao Krom Luang Vajirañāṇavangsa.

Because they arise from his scholarly and meditative nature, His holiness' teachings attract Buddhists from all walks of life, he can properly apply the

Dhamma to the everyday world and its problems. His teachings or sermons are therefore very relevant and his audience is benefited by his explanations of theory and practice. His Holiness gives sermons in the Uposatha hall every fortnight and lectures on meditation and concentration. Wat Bovoranives is therefore known as an important meditation center in the metropolis and in Thailand.

Apart from the sermons and meditation lessons mentioned above, His Holiness has written many books on Dhamma, explaining the Buddha's teachings and meditation practice, such as *Principles of Buddhism, Forty Five Years of the Buddha, Soḷasa Pañhā* (*Sixteen Questions*), *A Guide to Awareness,* etc. His books arouse interest among readers and are well-known.

In connection with the propagation and dissemination Buddhism abroad, His Holiness was once the Chairman of the Executive Committee of the Training Institute for Dhammadūta Bhikkhus Going Abroad. He himself has often been to foreign countries in Asia, Europe, America and Australia to observe religious practices and to meet people. Since His Holiness supports Dhammadūta bhikkhus in Indonesia and Australia, he has visited those countries several times.

During His Holiness' tenure as abbot, Wat Bovoranives has become a center of foreign relations and is well-known among foreigners who are interested in Buddhist studies. Many foreigners from both East and West come to Wat Bovoranives to study Buddhism. Some become ordained as bhikkhus or sāmaṇeras for time. It is no exaggeration to say that His Holiness has reestablished Wat Bovoranives to its former magnificent and dynamic role of spreading the Dhamma, as in the time of King Mongkut, the first abbot, and of Somdet Phra Mahā Samaṇa Chao Krom Phraya Vajirañāṇavarorasa, the third Abbot.

Most recently, from 20 June to 2 July 1993, His Holiness visited China at the invitation of the government. During his thirteen-day tour, he met the President of China, the President of the Buddhist Association of China, various officials, and Buddhist monks, nuns, and lay-followers. He visited Buddhist monasteries and important historical and cultural sites and exchange ideas with Chinese Buddhists, in Beijing, Xian, Kunming, and Xishuangbanna's. This historic visit-the first ever by a Supreme Patriarch of Thailand to China—should bring the two countries together through their common religious heritage.

แนะนำวัดบวรนิเวศวิหาร

วัดบวรนิเวศวิหาร เป็นพระอารามหลวงชั้นเอก ชนิดราชวรวิหาร เป็นวัดที่สำคัญวัดหนึ่งในยุคกรุงรัตนโกสินทร์ สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาศักดิพลเสพย์ กรมพระราชวังบวรสถานมงคล ในรัชกาลที่ ๓ ทรงสถาปนาขึ้นใหม่ ณ บริเวณอันเป็นที่ทำการศพเจ้าจอมมารดาน้อย ซึ่งเป็นเจ้าจอมมารดาของพระองค์เจ้าดาราวดี พระราชชายา และเมรุอันเป็นที่ทำการศพเจ้าจอมมารดาน้อยดังกล่าว ก็คือที่เป็นพระอุโบสถของวัดบวรนิเวศวิหารในปัจจุบัน ซึ่งสร้างขึ้นเป็นสี่มุขตามรูปเมรุของเจ้าจอมมารดาน้อย

สมเด็จพระบวรราชเจ้าฯ ทรงสถาปนาวัดบวรนิเวศวิหารขึ้นเมื่อปีใดไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัด ทราบกันมาเพียงว่า ทรงสถาปนาขึ้นหลังการทำการศพเจ้าจอมมารดาน้อย แต่ถึงอย่างไร ก็คงอยู่ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๓๖๗ อันเป็นปีที่ทรงได้รับอุปราชาภิเษก ถึงปี พ.ศ. ๒๓๗๕ อันเป็นที่สวรรคต

วัดบวรนิเวศวิหารในระยะแรกนั้นยังไม่ได้ชื่อว่าวัดบวรนิเวศวิหาร แต่เรียกกันว่า วัดใหม่บ้าง วัดวังหน้าบ้าง น่าจะได้รับพระราชทานนามว่า วัดบวรนิเวศวิหาร เมื่อพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ ทรงอาราธนาพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ขณะเมื่อทรงพระผนวชเป็นพระภิกษุอยู่วัดสมอราย (วัดราชาธิวาส) มาทรงครองวัด นี้ เมื่อ พ.ศ. ๒๓๗๙ ทั้งนี้นัยว่าเป็นพระราโชบายในอันที่จะประกาศให้คนทั้งปวงรู้ว่า ทรงเทียบพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งขณะนั้นทรงดำรงพระราชอิสริยยศเป็น สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอเจ้าฟ้ามงกุฏสมมติเทววงศ์ฯ ไว้ในฐานะกรมพระราชวังบวรสถานมงคล ชื่อวัด 'บวรนิเวศ' เทียบได้กับ 'บวรสถาน' และครั้งนั้น วัดบวรนิเวศวิหาร มีชื่อเรียกกันสั้น ๆ ว่า 'วัดบน' ซึ่งเทียบกันได้กับ 'วังบน'

วัดบวรนิเวศวิหารในระยะก่อนที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จะเสด็จมาทรงเป็นเจ้าอาวาสนั้น คงยังไม่มีความสำคัญอะไรมากนักเพราะก่อนหน้าที่พระบาทสมเด็จ

พระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จะเสด็จมาทรงครองวัดเพียงเล็กน้อย ปรากฏว่าวัดนี้มีพระสงฆ์อยู่เพียง ๕ รูปเท่านั้น แต่หลังจากพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จมาทรงเป็นเจ้าอาวาสแล้ว วัดบวรนิเวศวิหารก็เจริญรุ่งเรืองขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งในด้านถาวรวัตถุ จำนวนพระภิกษุสามเณรอยู่จำพรรษา การศึกษาพระปริยัติธรรมและกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาด้านอื่น ๆ

นับแต่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จมาทรงเป็นเจ้าอาวาสเป็นต้นมา วัดบวรนิเวศวิหาร ก็ได้กลายเป็นวัดสำคัญวัดหนึ่งตลอดมาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน กล่าวคือ

- เป็นวัดพระสงฆ์ธรรมยุตวัดแรก เพราะพระสงฆ์ธรรมยุต ซึ่งมีพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ขณะยังทรงพระผนวชอยู่เป็นบูรพาจารย์ได้มีวัดเป็นที่สำนักอย่างเป็นเอกเทศเป็นครั้งแรก เมื่อพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จมาทรงครองวัดนี้ ฉะนั้น วัดบวรนิเวศวิหารจึงเป็นวัดต้นแบบของพระสงฆ์คณะธรรมยุต
- เป็นที่สถิตของสมเด็จพระสังฆราชแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ต่อเนื่องกันมาถึง ๔ พระองค์ คือ
  (๑) สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์
  (๒) สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส
  (๓) สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ และ
  (๓) สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พระองค์ปัจจุบัน
- เป็นที่ประทับเจริญเนกขัมมปฏิบัติขององค์พระมหากษัตริย์และเจ้านายชั้นสูงแห่งพระบรมราชวงศ์จักรีที่ทรงผนวชเป็นพระภิกษุสามเณร นับแต่รัชกาลที่ ๔ เป็นต้นมาจนถึงรัชกาลปัจจุบัน
- เป็นที่กำเนิดของมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาแห่งแรกของไทย คือมหามกุฎราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย (ที่เรียกกันสั้น ๆ ว่า มหาวิทยาลัยสงฆ์) ซึ่งตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๙ เป็นสถาบันการศึกษาชั้นสูงของคณะสงฆ์ไทยที่เป็นการสืบทอดเจตนารมณ์ของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณ

วโรรส ผู้ทรงพระดำริจัดตั้งมหามกุฏราชวิทยาลัยขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๖ ในรัชกาลที่ ๕

ภายในวัดบวรนิเวศวิหาร มีสถานที่สำคัญที่น่าสนใจหลายแห่ง และบรรดาสถานที่สำคัญเหล่านี้ มีสิ่งน่าศึกษาทั้งในด้านสถาปัตยกรรม ศิลปกรรม และปูชนียวัตถุอันทรงคุณค่ามากมาย ซึ่งจะขอกล่าวโดยสรุปดังนี้

วัดบวรนิเวศวิหารตามที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันนี้ เป็นการรวมวัดสองวัดเข้าด้วยกัน คือ วัดบวรนิเวศวิหารเดิมที่สมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาศักดิ์พลเสพ กรมพระราชวังบวรสถานมงคล ทรงสร้าง ได้แก่ ครึ่งหนึ่งของวัดบวรนิเวศวิหารปัจจุบันด้านตะวันตกกับวัดรังษีสุทธาวาส ที่สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมขุนอิศรานุรักษ์ ทรงสร้าง ซึ่งได้แก่ครึ่งหนึ่งของวัดบวรนิเวศวิหารปัจจุบันด้านตะวันออก วัดทั้งสองได้รวมกันเป็นวัดบวรนิเวศวิหารปัจจุบัน ในรัชกาลที่ ๖ อันเป็นสมัยที่สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ทรงครองวัด

บริเวณวัดบวรนิเวศวิหารแต่เดิมนั้น แบ่งเป็นเขตปูชนียสถานหรือเขตพุทธาวาสกับเขตสังฆาวาส โดยมีคูกั้นแบ่งเขต แต่ปัจจุบันคูบางสายได้ถูกถมไปแล้วและได้มีสิ่งก่อสร้างอื่นขึ้นแทน

สถานที่สำคัญที่น่าสนใจแห่งแรกก็คือ พระอุโบสถ ซึ่งมีรูปทรงที่แปลกกว่าพระอุโบสถของวัดทั้งปวง พระอุโบสถนี้สร้างขึ้นแต่ครั้งสมเด็จพระบวรราชเจ้าฯในรัชกาลที่ ๓ เดิมเป็นจตุรมุข แต่เป็นอาคาร ๓ หลังต่อกัน คือหลังยาวอยู่กลาง มีมุขสั้น ๆ ต่อออกไปทางด้านเหนือและด้านใต้อีกด้านละมุข กลายเป็นอาคารจตุรมุข ปัจจุบัน มุขด้านใต้ไม่มีแล้ว จึงคงเหลืออยู่เพียง ๓ มุข ตัวอาคารของเดิมเป็นก่ออิฐถือปูน มาในสมัยที่สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช ทรงครองวัด ได้ทำการบูรณะปฏิสังขรณ์ใหม่ทั้งหลังโดยได้ประดับหินอ่อนที่ผนังด้านนอกตลอดทั้งหลังดังที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน

ภายในพระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหารนี้มีสิ่งที่ทรงคุณค่าควรแก่การศึกษาหลายอย่าง ซึ่งมีคนเป็นจำนวนมากทีเดียวที่ยังไม่ค่อยจะรู้จัก สิ่งแรกก็คือพระพุทธชินสีห์ ซึ่งเป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองมาแต่ครั้งกรุงสุโขทัย และนับถือกันว่าเป็นพระพุทธรูปที่งามที่สุดองค์หนึ่งของไทย พระพุทธชินสีห์สร้างขึ้นในสมัยเดียวกันกับพระพุทธชินราชและพระศาสดา สมัยพระเจ้าลิไทยแห่งกรุงสุโขทัย โดยพระพุทธชินสีห์และพระศาสดาสร้างสำเร็จก่อนพระพุทธชินราชหล่อถึงสี่ครั้งจึงสำเร็จ พระพุทธรูปทั้ง ๓ องค์นี้เคยประดิษฐานอยู่ร่วมกันที่วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดพิษณุโลก แต่ปัจจุบัน พระพุทธชินสีห์กับพระศาสดาประดิษฐานอยู่ที่วัดบวรนิเวศวิหารนี้ โดยพระพุทธชินสีห์ประดิษฐานเป็นพระประธานอยู่ในพระอุโบสถ ส่วนพระศาสดาประดิษฐานอยู่ในพระวิหารพระศาสดา

สิ่งที่สองก็คือ พระโต ซึ่งประดิษฐานอยู่หลังพระพุทธชินสีห์ เป็นพระประธานองค์แรกของพระอุโบสถนี้ เป็นพระพุทธรูปหล่อขนาดใหญ่ศิลปะแบบขอมที่หาดูได้ไม่ง่ายนักในปัจจุบัน

สิ่งที่สามก็คือ จิตรกรรมฝาผนังฝีมือจิตรเอกคนหนึ่งแห่งกรุงรัตนโกสินทร์คือขรัวอินโข่ง สมัยรัชกาลที่ ๔ ซึ่งเขียนไว้ตอนบนของผนังพระอุโบสถ เรียกกันว่า 'ภาพฝรั่งปริศนาธรรม' ความพิเศษของจิตรกรรมฝาผนังที่พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหารนี้ก็คือ ประการแรก เป็นจิตรกรรมไทยที่เขียนภาพแบบฝรั่ง ประการที่สองเป็นภาพปริศนาธรรม ที่เขียนขึ้นตามพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ เมื่อครั้งยังทรงพระผนวชอยู่ ซึ่งมีอยู่เพียง ๒ แห่งเท่านั้นคือที่วัดบวรนิเวศวิหารนี้ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเคยเป็นเจ้าอาวาสกับที่วัดบรมนิวาส ซึ่งเป็นวัดที่โปรดให้สถาปนาขึ้นเป็นวัดที่ ๒ ของพระสงฆ์คณะธรรมยุต ประการที่สาม เป็นฝีมือของจิตรเอกของไทยคนหนึ่งซึ่งมีให้ดูไม่มากแห่งนัก

นอกจากจิตรกรรมแสดงปริศนาธรรมดังกล่าวแล้ว ที่ผนังตอนล่างของพระอุโบสถ ก็มีจิตรกรรมแสดงเรื่องพิธีสงฆ์ และเทศกาลบุญของไทย ที่เสาพระอุโบสถก็ระบายพื้นเป็นสีต่าง ๆ พร้อมทั้งมีภาพแสดงปริศนาธรรมเปรียบเทียบด้วยน้ำใจคน ๖ ประเภท เรียกว่า

'ฉฬาภิชาติ' (ชาติหก หรือคนหกชนิด) และในมุขทั้งสองของพระอุโบสถ ยังมีภาพเขียนแสดงเรื่องราวทางพระพุทธศาสนาที่น่าสนใจอีกด้วย

จิตรกรรมดังกล่าวเหล่านี้ ตามตำนานวัดบวรนิเวศวิหารกล่าวว่า พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดให้เขียนขึ้นขณะเมื่อพระองค์ทรงเป็นเจ้าอาวาสปกครองวัดนี้ ระหว่าง พ.ศ. ๒๓๗๙-๒๓๙๔ ในรัชกาลที่ ๓

ต่อจากพระอุโบสถ ก็คือพระเจดีย์ใหญ่ปิดโมเสกสีทองภายในประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ และที่ลานประทักษิณชั้นสองของพระเจดีย์นี้มีเก๋งเล็กประดิษฐานพระไพรีพินาศ ซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางมากที่สุดองค์หนึ่งในหมู่พุทธศาสนิกชนยุคปัจจุบัน

ทางด้านตะวันออกของพระเจดีย์ใหญ่ คือหอไตร หรือหอพระไตรปิฎกเป็นที่ประดิษฐานพระไตรปิฎกประจำพระอาราม ภายในหอไตรนี้นอกจากจะมีตู้พระไตรปิฎกแบบโบราณอันงดงามจำนวนมากแล้ว ยังมีจิตรกรรมฝาผนังที่งดงามอีกด้วยเป็นภาพที่ว่าด้วยเรื่องราวทางพระพุทธศาสนาที่ยังอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์มาก แต่ไม่ปรากฏหลักฐานว่าเขียนขึ้นเมื่อใด แต่น่าสันนิษฐานว่าคงเขียนขึ้นในสมัยที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงครองวัด เพราะในรายการบูรณะพระอารามสมัยหลัง ๆ มาก็ไม่มีกล่าวถึงการเขียนภาพในหอไตร ซึ่งคงเป็นเพราะได้เขียนไว้แล้ว

ทางด้านตะวันตกของพระเจดีย์ คือการเปรียญ หรือศาลาการเปรียญอันเป็นสถานที่สำหรับการเรียนพระปริยัติธรรม และประกอบพิธีบุญต่าง ๆ ของวัดสมัยโบราณ ภายในการเปรียญ นี้ประดิษฐานพระพุทธรูปปางลีลาและพระพุทธรูปยืนขนาดไล่เลี่ยกัน ๓ องค์ เป็นพระพุทธรูปสมัยสุโขทัยที่เข้าชุดกันงดงามมาก

พระอุโบสถ พระเจดีย์ใหญ่ หอไตร และการเปรียญทั้ง ๔ นี้ เป็นสิ่งที่สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๓ จึงเป็นสิ่งก่อสร้างที่มีรูปแบบทางสถาปัตยกรรมและศิลปะแบบพระราชนิยมในรัชกาลที่ ๓

ต่อจากพระเจดีย์ใหญ่ไปทางทิศใต้ คือพระวิหารเก๋ง เป็นวิหารขนาดเล็กทรงเก๋งจีน ภายในเก๋งจีนประดิษฐานพระพุทธรูปฉลองพระองค์ ของอดีตเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ๓ พระองค์คือ องค์กลางเรียกว่า พระพุทธวชิรญาณ เป็นพระพุทธรูปฉลองพระองค์ใน พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ซึ่งทรงครองวัดบวรนิเวศวิหารเป็น พระองค์ที่ ๑ องค์ขวา (ทางตะวันตก) เรียกว่า พระพุทธปัญญาอัคคะ เป็นพระพุทธรูป ฉลองพระองค์ของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์ ผู้ทรงครองวัด บวรนิเวศวิหารเป็นพระองค์ที่ ๒ และองค์ซ้าย (ทางตะวันออก) เรียกว่าพระพุทธมนุสสนาค เป็นพระพุทธรูปฉลองพระองค์ของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ผู้ทรงครองวัดบวรนิเวศวิหารเป็นพระองค์ที่ ๓

นอกจากนี้ ที่ผนังภายในวิหารเก๋ง ยังมีจิตรกรรมเรื่องสามก๊กที่ยังอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ งดงามมาก เขียนขึ้นในสมัยสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์ ทรงครองวัดในรัชกาลที่ ๕

ที่มุขด้านหน้าวิหารเก๋ง ประดิษฐานพระพุทธรูปสำคัญอีกองค์หนึ่ง เรียกว่า พระพุทธทีฆายุมหมงคล เป็นพระพุทธรูปที่สร้างขึ้นในวโรกาสที่ สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ ทรงเจริญพระชนมายุ ๘๐ พรรษา นับเป็นพระพุทธรูปฉลองพระองค์ของสมเด็จพระสังฆราชเจ้าพระองค์นั้น ผู้ทรงครองวัดบวรนิเวศวิหารเป็นพระองค์ที่ ๔

ต่อจากวิหารเก๋งออกไปทางทิศใต้คือพระวิหารพระศาสดา เป็นที่ประดิษฐานพระศาสดาและพระพุทธไสยา พระศาสดาเป็นพระพุทธรูปที่สร้างขึ้นสมัยเดียวกันกับพระพุทธชินสีห์และพระพุทธชินราช นับเป็นพระพุทธสำคัญและเป็นพระพุทธรูปที่งดงามมากองค์หนึ่งของไทย ส่วนพระไสยานั้นเป็นพระพุทธรูปสมัยสุโขทัยที่งดงามและหายาก เพราะพระพุทธรูปปางไสยา หรือปางไสยาสน์สมัยสุโขทัยนั้นไม่ค่อยปรากฏให้เห็นบ่อยนัก

ภายในพระวิหารพระศาสดานี้ ยังมีจิตรกรรมฝาผนังแสดงเรื่องวัตรปฏิบัติของพระสงฆ์ มีเรื่องธุดงค์เป็นต้น และเรื่องราวทางพระพุทธศาสนาอื่น ๆ อีกเป็นจิตรกรรมที่เขียนขึ้นในสมัยสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาปวเรศวริยาลงกรณ์ ทรงครองวัดในรัชกาลที่ ๕

สถานที่ต่าง ๆ ดังกล่าวมานี้อยู่ในเขตพุทธาวาส ซึ่งปัจจุบันมีกำแพงล้อมรอบเป็นสัดส่วนต่างหากจากเขตสังฆาวาส นอกจากสถานที่ดังกล่าวแล้ว ในเขตพุทธาวาสนี้ยังมีสถานที่น่าสนใจอีก ๒-๓ แห่ง ซึ่งคนส่วนมากหากไม่สังเกตก็อาจจะไม่เห็นหรือไม่รู้ว่าเป็นอะไรนั่น คือ ศาลาพระพุทธบาทจำลอง ซึ่งประดิษฐานพระพุทธบาทจำลองศิลาโบราณขนาดใหญ่ ซึ่งหาดูไม่ได้ในที่อื่น ศาลานี้อยู่ติดกำแพงวัด ด้านทิศตะวันตกของพระอุโบสถ ซุ้มปรางค์ประดิษฐานพระพุทธรูปศิลาตั้งอยู่สอง ข้างของพระอุโบสถ ข้างตะวันออก ประดิษฐานพระพุทธรูปยืนศิลาสีดำ ศิลปะทวาราวดีข้างตะวันตก ประดิษฐานพระพุทธรูปศิลาปางปฐมเทศนา ที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้รับทูลเกล้าฯ ถวายมาจากอินโดนีเซีย และพระราชทานมาประดิษฐานไว้ ณ วัดบวรนิเวศวิหารนี้องค์หนึ่ง

สำหรับเขตสังฆาวาสนั้นก็มีสถานที่สำคัญน่าใจหลายแห่งเช่นกัน แห่งแรกก็คือพระปั้นหย่าที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ เมื่อครั้งยังทรงพระผนวชอยู่และทรงครองวัดบวรนิเวศวิหารนี้ เป็นตึกทรงฝรั่งขนาดย่อม เป็นสถาปัตยกรรมสมัยรัชกาลที่ ๒ ที่พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ โปรดให้รื้อจากสวนขวาในพระบรมมหาราชวังมาสร้างถวายพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าฯ ณ วัดนี้ พระปั้นหย่าเป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์ ในพระบรมราชวงศ์จักรีทุกพระองค์นับแต่รัชกาลที่ ๔ เป็นต้นมา ที่เสด็จออกทรงผนวช รวมทั้งสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้า และพระเจ้าลูกยาเธอพระองค์เจ้าบางพระองค์ที่ทรงพระผนวชด้วย พระปั้นหย่า นับเป็นตัวอย่างของตึกฝรั่งรุ่นแรกที่สร้างขึ้นในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ที่ยังมีเหลือไว้ให้ได้ดูกันในปัจจุบัน

พระตำหนักเดิมต่อจากพระปั้นหย่ามาทางตะวันตก เป็นสถาปัตยกรรมสมัยรัชกาลที่ ๓ สร้างเมื่อสมัยที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าฯ ทรงครองวัดบวรนิเวศวิหาร แต่มิทันได้เสด็จประทับเพราะต้องทรงลาพระผนวชเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติเสียก่อน

ต่อจากพระตำหนักเดิมออกมาทางทิศเหนือคือ ตำหนักจันทร์ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ โปรดให้สร้างถวายเป็นที่ประทับของสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส

เยื้องตำหนักจันทร์ออกมาทางตะวันตกคือ ตำหนักเพ็ชร พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดให้สร้างเป็นท้องพระโรงถวายสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ซึ่งได้ใช้เป็นที่ประชุมกรรมการมหาเถรสมาคมในเวลาต่อมาหลายสมัย รวมทั้งสมัยปัจจุบันด้วย

ต่อจากพระตำหนักเดิมไปทางทิศใต้ มีอาคารตึก ๒ ชั้น ๒ หลังขนานกันหลังตะวันออก เรียกว่า ตำหนักทรงพรต เป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์และเจ้านายในพระบรมราชวงศ์จักรีหลายพระองค์ ที่ทรงพระผนวชและเสด็จมาประทับ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร หลังตะวันตกเรียกว่า หอสหจร สำหรับเป็นที่พำนักของผู้บวชโดยเสด็จในคราวที่พระมหากษัตริย์หรือเจ้านายชั้นสูงทรงพระผนวช

ต่อจากตำหนักทรงพรตและหอสหจรไปทางทิศใต้ คือ ตำหนักล่าง พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้สร้างถวายสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ขณะเมื่อทรงพระยศเป็นกรมหมื่น เคยเป็นที่ตั้งสำนักงานของมหามกุฎราชวิทยาลัยสมัยแรกก่อตั้ง ต่อมาได้ใช้เป็นสำนักงานคณะธรรมยุต เป็นสำนักงานแผนกตำราของมหามกุฎราชวิทยาลัย เป็นสำนักฝึกอบรมพระธรรมทูตไปต่างประเทศ เป็นที่ตั้งศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทยและเป็นที่ประชุมกรรมการมหาเถรสมาคมเป็นครั้งคราว

ในส่วนของวัดบวรนิเวศวิหารที่เคยเป็นวัดรังษีสุทธาวาสมาก่อนนั้น ปัจจุบันเรียกว่า คณะรังษี ในส่วนนี้ก็มีสถานที่สำคัญที่น่าสนใจคือ พระอุโบสถคณะรังษีซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมสมัยรัชกาลที่ ๒ ภายในพระอุโบสถประดิษฐานพระพุทธปฏิมาประธาน ศิลปะรัตนโกสินทร์ตอนต้นที่งดงาม

วิหารคณะรังษี ถัดจากพระอุโบสถไปทางตะวันออก ภายในประดิษฐานพระพุทธปฏิมาประธาน ศิลปะรัตนโกสินทร์ตอนต้นที่งดงามเช่นกัน

จากประวัติความเป็นมาของวัดบวรนิเวศวิหาร ดังกล่าวมาโดยสังเขปนี้ก็จะเห็นได้ว่า วัดบวรนิเวศเป็นวัดที่สำคัญวัดหนึ่งในยุคกรุงรัตนโกสินทร์ เป็นที่ธำรงรักษาไว้ซึ่งสมบัติ

ทางวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าของชาติหลายอย่าง ทั้งเป็นแหล่งกำเนิดของความเจริญก้าวหน้าของคณะสงฆ์ไทยในหลายด้านอีกด้วย ฉะนั้น หากได้นำเรื่องราวต่าง ๆ เหล่านี้ออกมาเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางในหมู่ประชาชนทั่วไป ก็น่าจักเป็นผลดีต่อการศึกษาและการอนุรักษ์สมบัติทางวัฒนธรรมเหล่านี้เป็นอย่างมาก ด้วยเหตุผลดังกล่าวแล้ว หนังสือ 'แนะนำวัดบวรนิเวศวิหาร' เล่มนี้จึงเกิดขึ้น และเกิดขึ้นในวโรกาสอันเป็นมงคลยิ่ง คืองานฉลองพระชนมายุ ๘๐ พรรษา สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (เจริญ สุวฑฺฒนมหาเถร) ซึ่งทรงเป็นผู้ครองวัดบวรนิเวศวิหาร พระองค์ที่ ๖ และทรงเป็นผู้บูรณะปฏิสังขรณ์วัดบวรนิเวศวิหารมากกว่ายุคใด ๆ จนเกือบจะเป็นการสร้างวัดบวรนิเวศวิหารใหม่ทั้งพระอาราม

เนื่องจากมีสถานที่และสิ่งสำคัญภายในวัดบวรนิเวศวิหารมากมายที่น่ารู้น่าศึกษา การที่จะนำเอาทุกสิ่งมารวมไว้ในหนังสือเล่มเดียวให้ครบถ้วนจึงเป็นการยาก ฉะนั้น ในหนังสือเล่มนี้จึงกล่าวถึงเฉพาะสถานที่และสิ่งสำคัญในเขตพุทธาวาสและในเขตสังฆาวาสบางส่วน ซึ่งแม้กระนั้นก็ยังไม่สามารถกล่าวถึงสถานที่และสิ่งสำคัญต่าง ๆ เหล่านั้นได้อย่างละเอียดถี่ถ้วน แต่ถึงอย่างไร หนังสือเล็ก ๆ เล่มนี้ ก็คงจะช่วยแนะนำให้ผู้อ่านได้รู้จักวัดบวรนิเวศวิหารดีขึ้น

A Glimpse of Wat Bovoranives Vihāra

Wat Bovoranives Vihāra is a royal monastery belonging to the first class in the category of Rajavoravihara (rāja-vara-vihāra). It is one of the most important monasteries of the Ratanakosin period. It was founded by the Deputy King Somdej Krom Phra Rajavang Bovorn Mahā Sakdi Polsep on the site of Chao Chom Marda Noi's grand funeral pyre during the reign of H.M. King Nangklao (King Rāma III). Chao Chom Marda Noi was the mother of Phra Ong Chao Dara Vadi, the royal consort. The site of the funeral pyre site became the present uposatha precinct; it was built in cruciform style corresponding to the form of the pyre.

The exact date of construction is uncertain due to a lack of conclusive evidence. But it assumed that Somdej Phra Bovorn Raj Chao had it built after Chao Chom Marda Noi's cremation, most probably between B.E. 2367 (1824), in which he was appointed to that high position, and B.E. 2375 (1832), when he passed away.

Wat Bovoranives Vihāra is not the original name. At first the Wat was called Wat Mai (literally, "new temple") or Wat Wang Na (the Deputy King's temple). The present name dates from B.E. 2379, when H.M. King Nangklao (Rāma III) invited Bhikkhu Prince Mongkut (Rāma IV, when he was a monk) to move from Wat Rajathivas (Rājādhivāsa) to stay here inside the city walls. It was widely believed that the King's intention was to make the public know that he treated the Bhikkhu Prince as his Deputy King. Wat Bovoranives (pavaranivesana, literally, "the Deputy King's residence") is synonymous with Bovorasathan (pavarasthāna) (literally, "the Deputy King's place"). Furthermore, at that time Wat Bovoranives Vihāra was called Wat Bon (the Upper Temple) for short, a name similar to Wang Bon (the Upper Palace), by which the Deputy King's Palace was familiarly known.

Before the future King Rāma IV came to reside here, Wat Bovoranives Vihāra was probably not an important temple. Only five bhikkhus spent the rains retreat here prior to his arrival. But after he came to stay, Wat Bovoranives Vihāra came into the limelight and grew in size; the number of bhikkhus who spent the rains retreat to study Dhamma increased, and more Buddhist activities were held.

Since the Prince Monk took the position of Abbot, Wat Bovoranives Vihāra became a prominent temple and has remained so up to the present day. Its importance may be seen from the fact that:

It was the first Dhammayuttika temple, because Bhikkhu Prince Mongkut, the founder of the Dhammayuttika sect, first instituted his newly established practices here. Wat Bovoranives Vihāra has thereafter set the pattern for Dhammayuttika temples.

It has been the residence of four Supreme Patriarchs: Somdej Krom Phraya Pavaresvariyalongkorn, Somdej Krom Phraya Vajirañāṇavarorasa, Somdej Phra Sangha Raj Chao Krom Luang Vajirañāṇavangsa, and the present Supreme Patriarch Somdet Phra Nyāṇasaṃvara.

It has been the residence of kings and high princes of the Chakri Dynasty when they were ordained, from Rāma IV up to the present king.

It is the birthplace of the first Buddhist University, Mahāmakuṭa Rājavidyālaya (or simply "Saṅgha University"), established in B.E. 2489. It is the institute for higher education of the Thai Saṅgha, established according to guide-lines set by Somdej Krom Phraya Vajirañāṇavarorasa, who had planned to establish it in B.E. 2436 in the reign of Rāmą V.

There are many interesting places to see inside Wat Bovoranives Vihāra, in terms of art, architecture, and a wide variety of precious things. Some of these are as follows.

Even today it is evident that Wat Bovoranives Vihāra developed from the merging of two temples: Wat Bovoranives Vihāra, built by the Deputy King Krom Phra Rajavang Bovorn, became the western half of the present temple compound, while Wat Rangsri Suddhavas, built by Somdet Phra Chao Boromvongthur Chao Fa Krom Kun Isranurak became the eastern part. The merger occured during the reign of Rāma VI, when Somdet Krom Phraya Vajirañāṇavarorasa was abbot.

Wat Bovoranives Vihāra was originally divided into the Buddhāvāsa (the Buddha's quarters) and the Saṅghāvāsa (the bhikkhus' living quarters), with a canal as the demarcation line. Later the canal was filled up and replaced with other constructions.

The first place of interest is the Uposatha Hall, strikingly different in form from other temples. It was built by the Deputy King. Originally it was a cruciform building. The central building had two short wings joined to a long north-south axis. Later the southern wing was pulled down, transforming it into a T-shaped structure, formerly of brick and plaster. Under the abbotship of Somdej Phra Nyāṇasaṃvara, the Supreme Patriarch, it was completely renovated and covered with marble slabs as may be seen nowadays.

Inside the Uposatha Hall, there are things to study, although the hall is not widely known to the general public. First and foremost is Phra Buddha Jinasīha, one of the most prominent and most beautiful Buddha images of Thailand. It was cast in the Sukhothai period by King Lithai or Phra Chao Dhammarāja I (r. 1347-1379?). Phra Buddha Jinasīha, Phra Buddha Jinarāja and Phra Sāsadā were cast at the same time. Phra Buddha Jinasīha and Phra Sāsadā were finished first; Phra Buddha Jinarāja had to be cast four times until it was perfect. The three Buddha images were formerly enshrined together at Wat Phra Sri Ratana Mahādhātu in the province of Phitsanulok; at present Phra Buddha Jinasīha and Phra Sāsadā are enshrined here in Wat Bovoranives Vihāra. The former is the presiding image of the Uposatha Hall: Phra Sāsadā is enshrined in Phra Vihāra Phra Sāsadā.

Another sacred image is Phra Buddha Suvannakhet or Luang Poh Toh, the former presiding Buddha image of the Uposatha Hall, now enshrined behind Phra Buddha Jinasīha. It is cast of bronze in the Khom style. Such an enormous image is rare in the present day.

An important feature of the hall is the mural painting by one of the most famous monk-artists of Ratanakosin period, Khrua In Khong who flourished during the Reign of Rāma IV. He painted the upper sections, popularly known as "allegories of the Dhamma". The murals have a number of special characteristics: (1) They were painted in the western style and technique. (2) They are allegories of the Dhamma, painted under the guidance of Rāma IV when he was Abbot. (There are similar murals at another temple, Wat Boromnivas (Paramanivāsa), which Rāma IV built as the second Dhammayuttika temple. (3) They were painted by an outstanding Thai artist of the period.

There are other mural paintings in the lower register, depicting Saṅgha Kamma (formal acts of the Buddhist monastic order) and meritorious rites and rituals. In addition there are painted panels on the two rows of six square columns, called Chalapichadt (chaḷabhijāti) depicting six types of religious potential of mankind. The two wings house two sets of Phra Aṭṭhārasa in standing posture flanked by the pair of pre-eminent disciples, and there are murals of hierarchical fans with other decorations. According to the history of the temple these murals were painted at the command of Bhikkhu Prince Mongkut between B.E. 2389 and 2394 during the reign of King Nangklao (Rāma III).

Behind the Uposatha Hall stands the Grand Chetiya, covered with golden mosaic, and enshrining the Buddha's relics. Its upper terrace has a small

Chinese-style pavilion housing Phra Pairee Pinas (Bairī bināsa), very popular among Buddhists at the present time.

To the East of the Chetiya is the Hor Tai or Scripture Repository, which houses the temple's Tipiṭaka and manuscript collection. In addition to a number of handsome lacquered scripture cabinets, there are murals in perfect condition. There was no evidence of when they were painted, but they are believed to date to the tenure of Bhikkhu Prince Mongkut: since in the lists of later renovations there is no mention of new murals being painted, they must have already existed.

To the West of the Great Chetiya is the Sālā Karnparien, a structure formerly used for the study of the Dhamma and the performance of religious ceremonies. Inside are enshrined three Buddha images in walking posture, dating to the Sukhothai period, the images match each other beautifully.

The Uposatha Hall, the Great Chetiya and the Sālā Karnparien or the Hall of Knowledge were built during the reign of H.M. King Nangklao (Rāma III). Their architectural style accords with the royal preference of that period.

To the South is Phra Vihāra Geng, built directly behind and in line with the chedi. This is a small hall built in the Chinese-style. The vihāra houses three standing images of the Buddha, each associated with a famous Abbot Prince of the Wat. The central Buddha image is Phra Buddha Vajirañāṇa, cast for Prince Mongkut who was the first Abbot; it is dressed in the robe of an Emperor to indicate his ascension to the throne. To the right stands Phra Buddha Paññā Agga, cast for Prince Pavares, the second Abbot; it wears the ordinary robe of a bhikkhu. To the left stands Phra Buddha Manussanāga, cast for Prince Vajirañāṇavarorasa, the third Abbot, dressed as the preceding. There are Chinese decorative motifs and murals depicting the famous story of 'Sam Kok' (The Three Kingdoms) painted during the abbotship of Krom Phraya Pavares Variyalongkorn in the Reign of Rāma IV.

The front porch of Vihāra Geng houses another important Buddha image, Phra Buddha Dīghāyumahāmaṅgala, cast for Somdet Phra Sangharaj Chao Krom Luang Vajirañāṇavongse, the fourth Abbot, on the occasion of his eightieth birthday.

Slightly further south and directly in line with the Vihāra Geng stands another important building, the Vihāra Phra Sāsadā. Larger than the Vihāra Geng and built in the Thai style with the entrance facing east, it is divided into two rooms. The front and longer room contains the important Buddha image called Phra Srīsāsadā or simply Phra Sāsadā. As described above, this beautiful image was cast at the same time as Phra Buddha Jinasīha; for a long

time it remained in the same wat in Phitsanulok Province as the other two celebrated images, also in a small vihāra of its own to the south of the main vihāra. The back room of the Vihāra Phra Sāsadā contains the Phra Buddha Saiya or "reclining image of the Buddha". Cast in bronze in the Sukhothai Style, it is so perfect in line and proportion that is sometimes regarded as the most beautiful reclining Buddha image in the world.

In the front room the panels between the windows and the doors depict scenes of the 13 thudong (Pāli: dhutaṅga) or ascetic practices, which were permitted by Lord Buddha for the bhikkhus to undertake for temporary periods whenever it was suitable. The paintings on the upper registers of three walls facing Phra Buddha Saiya in this room depict the legend of Phra Chao Sri Dhamma Piṭaka's casting ceremony of the three important Buddha images (Phra Buddha Jinasīha, Phra Buddha Jinarāja and Phra Srīsāsadā) and related events. The back room depict the kṣatriya (warrior-noble) people of the kingdoms who came to pay their last respects to the Buddha and to claim their share of the relics. The wall behind the image shows the twin Sāla trees under which the Lord Buddha passed away, surrounded by the monks and nuns. at the very top of all four walls show devas scattering celestial flowers in homage. The murals of both rooms were painted during the tenure of Prince Pavares in the reign of King Chulalongkorn (Rāma V).

The buildings mentioned so far are within the Buddha's precinct (Buddhāvasa), which at present is completely separated from the monks' living quarters (saṅghāvāsa) by a boundary wall. Within the Buddha's precinct there are still other places worth visiting, such as the pavilion of the Buddha's Footprint. It is on the west next to the outer wall. Originally brought down to Bangkok by the Deputy King from the Province of Chai Nat, it was kept in the palace until King Rāma IV moved it into the Wat. Similarly, there is a mandapa behind the Uposatha Hall housing a slab bearing the Buddha's Footprint. The Prangs flanking the Uposatha Hall house stone Buddha images; to the east a black stone standing Buddha image of Dvārāvatī style, to the west a Buddha image in Dhamma preaching posture, which was offered to Rāma V when he visited Indonesia and enshrined here by the King.

There are many important residences in the monks' living quarters. First there is Phra Tamnak Panya, a name usually given to any building of old European style, which rivals all other buildings in the same compound in historical significance. It is also the oldest building there: originally located in the Royal Palace, at the royal command of King Rāma III it was moved

brick-by-brick to the Wat, to be used as the residence of Prince Mongkut who was invited by the King to move there from Wat Samorai. The building is reputed to have been first constructed in the Royal Palace during the reign of King Rāma II, and is now 156 years old. Prince Mongkut stayed in this building until he left the Saṅgha; since then it has been reserved for the residence of the Crowned Heads or the Celestial Princes during the time that they take ordination. The Tamnak can count among its temporary residents Kings Rāma V, VI, and VII, before they ascended to the Throne, and the present King Rāma IX when he chose to be ordained for a period in B.E. 2499 (1956). It is considered to be the earliest European-style building constructed in the Ratanakosin period.

Next to Tamnak Phra Panya stands Tamnak Derm, "the old residence". It was constructed during the abbotship of the Bhikkhu Prince Mongkut in the architectural style of the Third Reign. The Bhikkhu Prince disrobed to ascend the throne without having used the residence.

Adjacent to Tamnak Derm is Tamnak Chan, built in the Reign of H.M. King Chulalongkorn (Rāma V).

Slightly northwards of Tamnak Chan stands Tamnak Petr or the Diamond Hall. It was built in 1914 by King Rāma VI for the use of his uncle and preceptor (upajjhāya), Krom Phraya Vajirañāṇavarorasa. It has been employed as a place for giving audience to large groups of bhikkhus and lay-people and as a meeting room for ecclesiastical administrators up to the present.

In 1890 King Chulalongkorn built a larger and more modern Tamnak behind and to the south of Tamnak Panya, which he name Song Prot ('When taking ordination'), and intended for the use of the Celestial Princes when they became ordained. Tamnak Panya thus became a ceremonial residence in which the Kings and Celestial Princes stay for one or two days in commemoration of the temple's first royal resident, the Abbot Prince Mongkut. This traditional procedure has been strictly adhered to and was followed when the present King ordained. His Majesty slept in Tamnak Panya for his first night as a bhikkhu, and spent the remainder of his term in Tamnak Song Prot. There is a two-storey building on the western side of Tamnak Song Prot called Sahachon building. It was built as a residence for personages who are ordained along with the King or high princes.

In front of Tamnak Song Prot, across the footpath, stands another imposing and newly renovated building with a sign announcing its use as a school for instructing the 'Thammatut' (Pāli: Dhammadūta) or Dhamma messengers to foreign countries. Another sign records the presence of the office of the

Buddhist Promotion Centre of Thailand. The building itself is called Tamnak Lang (Lower Residence or the residence to the south of the other Tamnaks), because it was located to the back of the other Tamnaks. It was originally constructed as the special residence of HRH Prince Vajirañāṇavarorasa, before he became Abbot, by King Rāma V Chulalongkorn. When the Prince became Abbot, he moved to Tamnak Derm and allowed his own residence to be used as a school for monks and novices. Since that time it has seen many uses: the central office of the Thammayut Sect, the office of Mahāmakuṭa Rājavidyālaya University, and now the office of the Buddhist Promotion Centre of Thailand. At times it is used as an alternative venue for the meeting of Supreme Saṅgha Council.

The remaining part of Wat Bovoranives Vihara, the former Wat Rangsee Suddhavas, is now called Kana Rangsi. One of its many points of interest is the Uposatha Hall which is in the architectural style of the Second reign. It houses a Buddha image in early Ratanakosin style

From this brief history of the temple it becomes clear that Wat Bovoranives is one of the most prominent temples of the Ratanakosin period. It is a treasure house of historical buildings and sacred objects, a repository of our precious cultural heritage, and has been the birthplace of many important developments in the Thai Saṅgha. By bringing this fact to the attention of the general public, we hope to advance the long-term study and preservation of this heritage. The book "*A Glimpse of Wat Bovoranives Vihāra*" is being published to coincide with the auspicious 80th birthday anniversary of H.H. Somdet Phra Nyāṇasaṃvara, the Supreme Patriarch (Charoen Suvaḍḍhanamahāthera), the sixth Abbot of Wat Bovoranives Vihāra. He has renovated the buildings and precincts of Wat Bovoranives Vihāra more extensively than ever before, to the point that it seems like a new temple.

There are so many historical structures and objects of artistic and religious value that it is difficult to deal with them between the covers of a single book. We can only discuss and illustrate some of important sites in the Buddha's precinct, without explaining them in detail. We hope that it can give the reader at least a glimpse of Wat Bovoranives Vihāra.

Key

The Uposatha Precincts and Kana Kuṭi

1. The Uposatha Hall
2. The Great Chedi
3. Vihāra Phra Sāsadā
4. Vihāra Geng
5. *Karnparien*—The Hall of Knowledge
6. *Hor Trai*—Tipiṭaka Hall
7. *Sālā Daeng*—The Red Pavilions
8. The Buddha's Footprint
9. The Main Gateway
10. The Pavilion for Disrobing
11. *Prāng*—Stupa
12. *Sālā Veyyāvecchakorn* and *Voraprot* Building
13. *Sālā Rersee*—The Hermit's Pavilions
14. The Belfry
15. The Bodhi Tree
16. 17 and 18. Kutis of Kana Kuṭi
64. Patron's Residence

The Tamnak Area

19. Tamnak Phra Panyā
20. *Srisuriyendrā* Pavilion
21. Tamnak Petr—The Diamond Hall
22. Tamnak Chan-The Moon Residence
23. Tamnak Derm—The Old Residence
24. Tamnak Sai—The Residence on the Left
25. The *Sahachon* Building
26. Tamnak Song Prot
27. Tamnak Lang—The Lower Residence
28. The Hall of Plates

Kana Soong and Kana Banchob Areas

29, 30, 31 and 32. Kuṭis and bhikkhus' quarters comprising Kana Soong—The Tall Group.
40 and 41. Tamnak *Banchopbenchama*
42, 43, 44 and 45. Kuṭis of Kana Banchop

Kana Bovorn Area

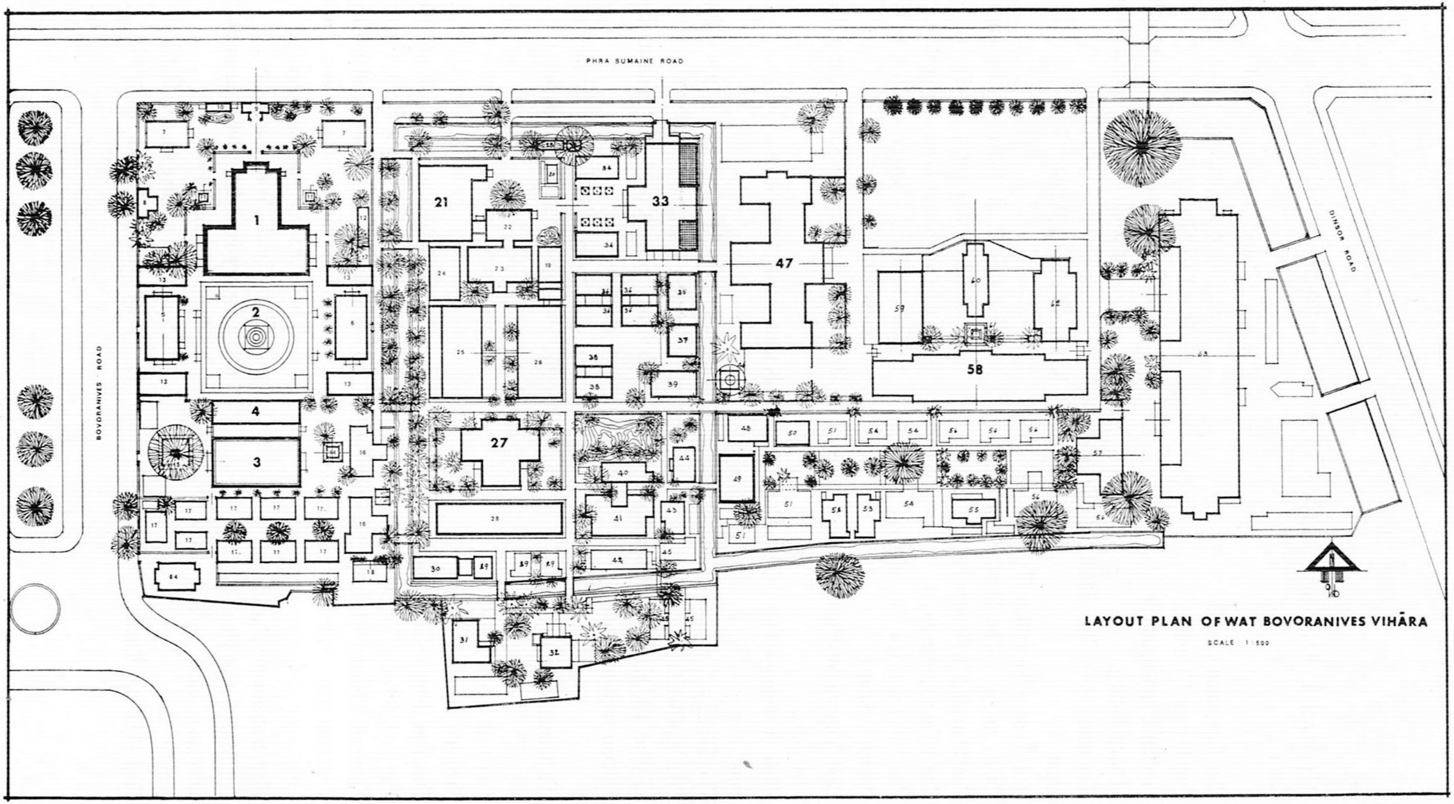
33. The Bh. P. R. Building housing the Wat Museum and Library
34. Kuṭis of Kana Daeng Bovorn
35, 36 and 37. Kuṭis of Kana Kharp Bovorn
38 and 39. Kuṭis of Kana Kheo Bovorn

Kana Rangsee Area

48, 49, 50, 51 and 52. Kuṭis of Kana Leung Rangsee
53 and 54. Kuṭis of Kana Daeng Rangsee
55 and 56. Kuṭis of Kana Kheo Rangsee
57. Pāli and Dhamma School

School and University Area

46. Water Tower with Clock and Bell
47. *Manussenāga* Boys' School Building
58. Mahāmakuta Buddhist Building
59. The Uposatha Hall of Wat Rangsee
60. The Vihāra, Wat Rangsee
61. The Chedi, Wat Rangsee
62. Library Building, Mahāmukuta Buddhist University
63. Vajiraññavongse Building, Wat Bovoranives Boys' School



LAYOUT PLAN OF WAT BOVORANIVES VIHĀRA



แนะนำวัดบวรนิเวศวิหาร
A Glimpse of Wat Bovoranives Vihāra